

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის

კანონი

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის 2018 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესახებ

თავი I

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის მაჩვენებლები

მუხლი 1. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ბალანსი.

განისაზღვროს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ბალანსი თანდართული რედაქციით:

ლარებში

დასახელება	2016 წლის ფაქტი	2017 წლის გეგმა	2018 წლის გეგმა
შემოსავლები	14358912	14 135 383	14 200 000
გადასახადები	5183121	5 226 360	6 000 000
გრანტები	9000000	8 679 023	8 000 000
სხვა შემოსავლები	175791	230 000	200 000
ხარჯები	13760340	14 079 274	14 292 700
შრომის ანაზღაურება	7832315	7 547 599	7 400 850
საქონელი და მომსახურება	2198490	2 536 562	2 772 070
სუბსიდიები	2549002	2 587 485	2 514 000
გრანტები	123676	0	0
სოციალური უზრუნველყოფა	833946	795 240	1 080 960
სხვა ხარჯები	222911	612 388	524 820
საოპერაციო სალდო	598572	56 109	- 92 700
არაფინანსური აქტივების ცვლილება	94267	167 459	107 300
ზრდა	94267	167 459	107 300
კლება	0	0	0
მთლიანი სალდო	504305	-111 350	- 200000
ფინანსური აქტივების ცვლილება	499305	-111 350	-200000
ზრდა	499305	0	0

ვალუტა და დეპოზიტები	499305	0	0
კლება	0	111 350	200000
ვალუტა და დეპოზიტები	0	111 350	200000
ვალდებულებების ცვლილება	-5000	0	0
კლება	5000	0	0
ბალანსი	0	0	0

თავი II

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსავლები
მუხლი 2. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსავლები
 განისაზღვროს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსავლები - **14 200 000**
 ლარის ოდენობით.
 რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსავლები

ლარებში

დასახელება	2016 წლის ფაქტი	2017 წლის გეგმა	2018 წლის გეგმა
შემოსავლები	14358912	14 135 383	14 200 000
გადასახადები	5183121	5 226 360	6 000 000
გრანტები	9000000	8 679 023	8 000 000
სხვა შემოსავლები	175791	230 000	200 000

მუხლი 3. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის გადასახადები
 განისაზღვროს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის გადასახადები **6 000 000**
 ლარის ოდენობით.

ლარებში

შემოსულობების კოდები	დასახელება	2016 წლის ფაქტი	2017 წლის გეგმა	2018 წლის გეგმა
	გადასახადები	5183121	5 226 360	6 000 000
11111	საშემოსავლო გადასახადი	5183121	5 226 360	6 000 000
113	ქონების გადასახადი	0	0	0

მუხლი 4. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის გრანტები
 ფინანსური დახმარება საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკურ ბიუჯეტს **8 000 000** ლარი.
 გრანტი

ლარებში

შემოსულობების კოდები	დასახელება	2016 წლის ფაქტი	2017 წლის გეგმა	2018 წლის გეგმა
13	გრანტი	9000000	8 679 023	8 000 000
132	უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებიდან მიღებული გრანტები	0	0	0
1321	მიმდინარე დანიშნულების გრანტები	0	0	0
133	სხვა დონის სახელმწიფო ერთეულებიდან მიღებული გრანტები	9 000 000	8 679 023	8 000 000
1331	მიმდინარე დანიშნულების გრანტები	9 000 000	8 679 023	8 000 000
1332	მიზნობრივი ტრანსფერი დელეგირებული უფლებამოსილების განსახორციელებლად	0	0	0

მუხლი 5. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის სხვა შემოსავლები
 განისაზღვროს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის სხვა შემოსავლები **200 000** ლარის ოდენობით.

სხვა შემოსავლები

ლარებში

შემოსულობების კოდები	დასახელება	2016 წლის ფაქტი	2017 წლის გეგმა	2018 წლის გეგმა
14	სხვა შემოსავალი	175791	230 000	200 000
14115	დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტები	175791	230 000	200 000
14151	მოსაკრებელი ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობისათვის	0	0	0
142	საქონლისა და მომსახურების რეალიზაცია	0	0	0
143	სანქციები (ჯარიმები და საურავები)	0	0	0
144	ნებაყოფილებითი ტრანსფერები	0	0	0
145	სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	412	0	0

თავი III

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ხარჯები, არაფინანსური აქტივები და მათი ფუნქციონალური კლასიფიკაცია

მუხლი 6. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ხარჯები
 განისაზღვროს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ხარჯები **14 292 700** ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ლარებში

დასახელება	2016 წლის ფაქტი	2017 წლის გეგმა	2018 წლის გეგმა	მ.შ. კრედიტები და გრანტები
ხარჯები	13760340	14 079 274	14 292 700	0

შრომის ანაზღაურება	7832315	7 547 599	7 400 850	0
საქონელი და მომსახურება	2198490	2 536 562	2 772 070	0
სუბსიდიები	2549002	2 587 485	2 514 000	0
გრანტები	123676	0	0	0
სოციალური უზრუნველყოფა	833946	795 240	1 080 960	0
სხვა ხარჯები	222911	612 388	524 820	0

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ხარჯები ორგანიზაციულ კრილში

ლარებში

პროგრამული კოდი	დასახელება	2016 წლის ფაქტი	2017 წლის გეგმა	2018 წლის გეგმა	მ.შ. კრედიტები და გრანტები
01 00	უმაღლესი საბჭო	1863209	1772175	1922900	0
02 00	მთავრობა და მასთან არსებული ორგანიზაციები	1614179	1672283	1715700	0
03 00	ფინანსთა სამინისტრო	0	0	0	0
04 00	ეკონომიკის სამინისტრო და მასთან არსებული ორგანიზაციები	0	0	0	0
05 00	ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	823752	895210	1019000	0
06 00	განათლებისა და კულტურის სამინისტრო და მასთან არსებული ორგანიზაციები	3202455	3194111	3306000	0
07 00	მინისტრის აპარატი განსაკუთრებულ დავალებათა საკითხებში	0	0	0	0
08 00	ზემო აფხაზეთში - აფხაზეთის მთავრობის წარმომადგენლობა	194085	192325	192000	0
09 00	მინისტრის აპარატი რეგიონული მართვის საკითხებში	0	0	0	0
10 00	იუსტიციის დეპარტამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები	492957	471159	464000	0
11 00	დევენლოპმენტის დეპარტამენტი	876763	667120	659900	0
12 00	სოფლის მეურნეობის, გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების დეპარტამენტი	871522	1033611	858200	0
13 00	მთავრობის წარმომადგენლობა სამეგრელოსა და ზემო სვანეთის რეგიონში	690173	723070	739500	0
14 00	მთავრობის წარმომადგენლობა იმერეთის, გურიის, რაჭა-ლეჩხუმისა და ქვემო სვანეთის რეგიონებსა და აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში	408109	436920	457000	0

15 00	მთავრობის წარმომადგენლობა აღმოსავლეთ საქართველოში	763481	807960	863500	0
16 00	საერთო-რესპუბლიკური მნიშვნელობის გადასახდელები(ფონდები)	0	220000	100000	0
17 00	სამოქალაქო თანხმობისა და კონფლიქტის დარეგულირების საკითხებში აფხაზეთის მინისტრის აპარატი და მასთან არსებული ორგანიზაცია	0	0	0	0
18 00	ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო და მასთან არსებული ორგანიზაციები	1574050	1615305	1593000	0
19 00	ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში მინისტრის აპარატი	385605	378025	402000	0
	სულ:	13760340	14079274	14292700	0

მუხლი 7. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების ცვლილება

განისაზღვროს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების ცვლილება **107300** ლარის ოდენობით, მათ შორის:

ა) განისაზღვროს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების ზრდა **107300** ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ლარებში

პროგრამული კოდი	დასახელება	2016 წლის ფაქტი	2017 წლის გეგმა	2018 წლის გეგმა	მ.შ. კრედიტები და გრანტები
01 00	უმადლესი საბჭო	28905	85000	10100	0
02 00	მთავრობა და მასთან არსებული ორგანიზაციები	8027	11850	31300	0
03 00	ფინანსთა სამინისტრო	0	0	0	0
04 00	ეკონომიკის სამინისტრო და მასთან არსებული ორგანიზაციები	0	0	0	0
05 00	ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	4739	0	0	0
06 00	განათლებისა და კულტურის სამინისტრო და მასთან არსებული ორგანიზაციები	7565	11900	10000	0
07 00	მინისტრის აპარატი განსაკუთრებულ დავალებათა საკითხებში	0	0	0	0
08 00	ზემო აფხაზეთში - აფხაზეთის მთავრობის წარმომადგენლობა	375	0	0	0
09 00	მინისტრის აპარატი რეგიონული მართვის საკითხებში	0	0	0	0
10 00	იუსტიციის დეპარტამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები	7894	6734	7000	0
11 00	დევილთა საქმეების დეპარტამენტი	1874	7900	5100	0

12 00	სოფლის მეურნეობის, გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების დეპარტამენტი	5395	10100	14800	0
13 00	მთავრობის წარმომადგენლობა სამეგრელოსა და ზემო სვანეთის რეგიონში	2875	2500	2500	0
14 00	მთავრობის წარმომადგენლობა იმერეთის, გურუის, რაჭა-ლეჩხუმისა და ქვემო სვანეთის რეგიონებსა და აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში	375	2000	3000	0
15 00	მთავრობის წარმომადგენლობა აღმოსავლეთ საქართველოში	4706	4500	5500	0
17 00	სამოქალაქო თანხმობისა და კონფლიქტის დარეგულირების საკითხებში აფხაზეთის ა/რ მინისტრის აპარატი და მასთან არსებული ორგანიზაცია	0	0	0	0
18 00	ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო და მასთან არსებული ორგანიზაციები	17102	21475	17000	0
19 00	ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში მინისტრის აპარატი	4435	3500	1000	0
	სულ:	94267	167459	107300	0

ბ) განისაზღვროს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების კლება თანდართული რედაქციით:

ლარებში

შემოსულობების კოდები	დასახელება	2016 წლის ფაქტი	2017 წლის გეგმა	2018 წლის გეგმა	მ.შ. კრედიტები და გრანტები
31	არაფინანსური აქტივები	0	0	0	0
311	ძირითადი აქტივები	0	0	0	0

მუხლი 8. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ხარჯები და არაფინანსური აქტივები

განისაზღვროს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ხარჯები და არაფინანსური აქტივები 14 400 000 ლარის ოდენობით.

ლარებში

პროგრამული კოდი	დასახელება	2016 წლის ფაქტი	2017 წლის გეგმა	2018 წლის გეგმა	მ.შ. კრედიტები და გრანტები
01 00	უმაღლესი საბჭო	1897114	1857175	1933000	0
02 00	მთავრობა და მასთან არსებული ორგანიზაციები	1622206	1684133	1747000	0
03 00	ფინანსთა სამინისტრო	0	0	0	0
04 00	ეკონომიკის სამინისტრო და მასთან არსებული ორგანიზაციები	0	0	0	0

05 00	ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	828491	895210	1019000	0
06 00	განათლებისა და კულტურის სამინისტრო და მასთან არსებული ორგანიზაციები	3210020	3206011	3316000	0
07 00	მინისტრის აპარატი განსაკუთრებულ დავალებათა საკითხებში	0	0	0	0
08 00	ზემო აფხაზეთში - აფხაზეთის მთავრობის წარმომადგენლობა	194460	192325	192000	0
09 00	მინისტრის აპარატი რეგიონული მართვის საკითხებში	0	0	0	0
10 00	იუსტიციის დეპარტამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები	500851	477893	471000	0
11 00	დევილთა საქმეების დეპარტამენტი	878637	675020	665000	0
12 00	სოფლის მეურნეობის, გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების დეპარტამენტი	876917	1043711	873000	0
13 00	მთავრობის წარმომადგენლობა სამეგრელოსა და ზემო სვანეთის რეგიონში	693048	725570	742000	0
14 00	მთავრობის წარმომადგენლობა იმერეთის, გურიის, რაჭა-ლეჩხუმისა და ქვემო სვანეთის რეგიონებსა და აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში	408484	438920	460000	0
15 00	მთავრობის წარმომადგენლობა აღმოსავლეთ საქართველოში	768187	812460	869000	0
16 00	საერთო-რესპუბლიკური მნიშვნელობის გადასახდელები(ფონდები)	0	220000	100000	0
17 00	სამოქალაქო თანხმობისა და კონფლიქტის დარეგულირების საკითხებში აფხაზეთის ა/რ მინისტრის აპარატი და მასთან არსებული ორგანიზაცია	0	0	0	0
18 00	ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო და მასთან არსებული ორგანიზაციები	1591152	1636780	1610000	0
19 00	ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში მინისტრის აპარატი	390040	381525	403000	0
	სულ:	13859607	14246733	14400000	0

მუხლი 9. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ხარჯებისა და არაფინანსური აქტივების ფუნქციონალური კლასიფიკაცია

ლარებში

ფუნქციონალური კოდი	დასახელება	2016 წლის ფაქტი	2017 წლის გეგმა	2018 წლის გეგმა	მ.შ. კრედიტები და გრანტები
701	საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურება	10973223	10814380	10837600	0

7011	აღმასრულებელი და წარმომადგენლობითი ორგანოების საქმიანობის უზრუნველყოფა, ფინანსური და ფისკალური საქმიანობა, საგარეო ურთიერთობები	10973223	10814380	10837600	0
70111	აღმასრულებელი და წარმომადგენლობითი ორგანოების საქმიანობის უზრუნველყოფა	10973223	10594380	10737600	0
70112	ფინანსური და ფისკალური საქმიანობა	0	220000	100000	0
7018	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობასაერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურებაში	0	0	0	0
704	ეკონომიკური საქმიანობა	10000	239043	80000	0
7042	სოფლის მეურნეობა, სატყეო მეურნეობა, მეთევზეობა და მონადირეობა	10000	199023	20000	0
70421	სოფლის მეურნეობის სექტორის მართვასთან, ვეტერინარული, მცენარეთა დაავ. საწინააღმდეგო და სხვა მომსახურება	10000	199023	20000	0
7049	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა ეკონომიკის სფეროში	0	40020	60000	0
707	ჯანმრთელობის დაცვა	266185	350000	380000	0
7071	სამედიცინო პროდუქცია, მოწყობ. და აპარატები	12980	0	0	0
7072	ამბულატორიული მომსახურება	153543	213950	250000	0
7073	საავადმყოფოების მომსახურება	24941	26050	40000	0
7074	საზოგადოებრივი ჯანდაცვა	74721	60000	60000	0
7076	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა ჯანმრთელობის დაცვის სფეროში	0	50000	30000	0
708	დასვენება, კულტურა და რელიგია	2002923	2121105	2107490	0
7081	მომსახურება დასვენებისა და სპორტის სფეროში	180179	186460	219120	0
7082	მომსახურება კულტურის სფეროში	1209673	1237535	1463370	0
7083	ტელე-რადიომუწყებლობა და საგამომცემლო საქმიანობა	312496	388430	250000	0
7084	რელიგიური და სხვა სახის საზოგადოებრივი მომსახურება	167075	179570	175000	0
7086	სხვა სახის არაკლასიფიცირებული საქმიანობა დასვენების, კულტურისა და რელიგიის სფეროში	133500	129110	0	0
709	განათლება	364361	338430	510510	0
7093	პროფესიული განათლება	112984	0	0	0
7098	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა განათლების სფეროში	251377	338430	510510	0
710	სოციალური დაცვა	242915	383775	484400	0

7101	ავადმყოფთა და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა სოციალური დაცვა	0	0	0	0
71012	შეზღუდული შესაძლებ. მქონე პირთა სოციალური დაცვა	0	0	0	0
7107	სოციალური გაუცხოების საკითხები, რომლებიც არ ექვემდებარება კლასიფიკაციას	242915	383775	484400	0
	სულ:	13859607	14246733	14400000	0

თავი IV

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის მთლიანი სალდო, ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ცვლილება

მუხლი 10. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის მთლიანი სალდო განისაზღვროს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის მთლიანი სალდო – 200000 ლარი.

მუხლი 11. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ფინანსური აქტივები

1. განისაზღვროს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ფინანსური აქტივების კლება **200 000** ლარის ოდენობით.

ლარებში

ფინანსური აქტივების ცვლილება	2016 წლის ფაქტი	2017 წლის გეგმა	2018 წლის გეგმა
ზრდა	499305	0	0
ვალუტა და დეპოზიტები	499305	0	0
კლება	0	111350	200 000
ვალუტა და დეპოზიტები	0	111350	200 000

მუხლი 12. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ვალდებულებების ცვლილება

ლარებში

ვალდებულებების ცვლილება	2016 წლის ფაქტი	2017 წლის გეგმა	2018 წლის გეგმა
ვალდებულებების კლება	5000	0	0
საშინაო	5000	0	0
სხვა კრედიტორული დავალიანებები	5000	0	0

თავი V

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის პრიორიტეტები და პროგრამები

მუხლი 13. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის პრიორიტეტები და პროგრამები

განისაზღვროს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის პრიორიტეტები (პირველი დონე), მათ ფარგლებში განსაზღვრული პროგრამები (მეორე დონე) და ქვეპროგრამები (მესამე და მესამის შემდგომი დონეები) შემდეგი რედაქციით:

1. ხელმისაწვდომი, ხარისხიანი ჯანდაცვა

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის პრიორიტეტია აფხაზეთის მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობაზე ზედამხედველობა და ზრუნვა.

1.1 აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, აგრეთვე აფხაზეთის ტერიტორიაზე მცხოვრებთა მედიკამენტებით დახმარების პროგრამა – (პროგრამული კოდი 05 02) (ამოღებულია)

1.2 აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მათი ოჯახის წევრთა (მეუღლე) ამბულატორიული დახმარების პროგრამა (პროგრამული კოდი 05 03)

სამინისტროს მიერ აფხაზეთის მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობის მრავალწლიანი შესწავლისა და დასაბუთებული ანალიზის შედეგების საფუძველზე განსაზღვრულია ის ძირითადი აუცილებლობები, რაც ამბულატორიულ-საკონსულტაციო და სადიაგნოსტიკო სფეროში მოქალაქეთათვის სერიოზულ პრობლემას წარმოადგენს.

ის გარემოება, რომ დევნილი და ოკუპირებულ ტერიტორიებზე მცხოვრები მოსახლეობა, რიგი ობიექტური მიზეზების გამო, პროგნოზულად ჯანმრთელობის შემდგომი გაუარესების მაღალი რისკის კატეგორიას განეკუთვნება, განსაზღვრავს გაცილებით მეტ მოთხოვნას სამედიცინო სერვისის იმ ცალკეულ სახეებზე, რაც სახელმწიფოს მიერ დღეისდღეობით ჯერ კიდევ არ ფინანსდება.

დადგენილია, რომ აფხაზეთის მოსახლეობის სამედიცინო აქტივობა ქვეყნის საშუალო მაჩვენებელთან შედარებით მნიშვნელოვნად დაბალია (არაუმეტეს 45-50%). ე.წ. „დევნილთა სოციალური თვითიზოლაციის ფენომენთან“ ერთად ამ შემთხვევაში მნიშვნელოვან როლს ასრულებს სამედიცინო სერვისის ცალკეულ სახეებზე (მათ შორის, ამბულატორიულ-პოლიკლინიკურ დონეზე) მოქალაქეთა ფინანსური ხელმიუწვდომლობა. ეს გარემოება გარკვეული რისკების მომცველია, რადგან მასზეა დამოკიდებული დაავადებათა გამოვლინების ვადები, დიაგნოზის ვერიფიცირება და მკურნალობის სწორი ტაქტიკა, ვინაიდან დაგვიანებულ შემთხვევებში კონკრეტული პაციენტის ჯანმრთელობისა და სიცოცხლის პროგნოზი, ხშირ შემთხვევებში, არაკეთილსაიმედო ხდება.

ასეთ ვითარებაში და აფხაზეთის მოსახლეობის დაბალი სამედიცინო აქტივობის გათვალისწინებით, არსებით მნიშვნელობას იძენს მოსახლეობის სასიცოცხლოდ აუცილებელი სამედიცინო დახმარებით ეფექტური უზრუნველყოფა, რასაც მნიშვნელოვანწილად განსაზღვრავს შესაბამის, დასაბუთებულ პროგრამულ ჯანდაცვით ღონისძიებათა შემუშავება და სწორი მენეჯმენტის პირობებში რეალიზაცია და რაც, საბოლოო ჯამში, მთავარ შედეგზე – ჩვენი დევნილი თანამემამულეების და ოკუპირებულ აფხაზეთში მცხოვრებთა ჯანმრთელობის გაუმჯობესებაზე იქნება ორიენტირებული.

აფხაზეთის მოსახლეობის ამბულატორიულ-საკონსულტაციო და სადიაგნოსტიკო, ასევე, სამკურნალო დახმარების ცალკეული სახეებით უზრუნველყოფა გულისხმობს საპროგნოზო პერიოდში ამბულატორიული დახმარების მრავალკომპონენტური პროგრამის რეალიზებას კვალიფიციური, სპეციალიზებული და მაღალტექნოლოგიური გამოკვლევების და მკურნალობის იმ სახეებით, რაც ჯერ კიდევ დარჩენილია ცენტრალური (სახელმწიფო) ჯანდაცვითი პროგრამების მიღმა.

პროგრამის კომპონენტების განსაზღვრისას მნიშვნელობა ენიჭება მათ ეფექტურობას, ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესებაზე/სიცოცხლის გახანგრძლივებაზე მათი რეალური პოზიტიური ზემოქმედების ხარისხს და სხვა იმ დადებით მომენტებს, რაც ვითარების კონტროლირებად სივრცეში მოქცევისთვის და დინამიკაში გაუმჯობესებისთვისაა აუცილებელი.

პროგრამის კომპონენტებად რეალიზებული იქნება:

* ბირთვული მაგნიტურ-რეზონანსული და კომპიუტერული ტომოგრაფია (სხვადასხვა სახეები);

* ენდოსკოპიური გამოკვლევების ცალკეული სახეები;

* დოპლეროგრაფია;

* მხედველობის ორგანოს გამოკვლევები;

* ოფთალმოლოგიური პროფილის პათოლოგიათა ამბულატორიული ოპერაციული მკურნალობა;

* სტომატოლოგიური ორთოპედიული პროთეზირება;

* სამკურნალო რეაბილიტაცია;

* ლაბორატორიული კომპონენტი, რეპროდუქტოლოგია სხვა ამბულატორიული კომპონენტები.

პროგრამის რეალიზაციის ფარგლებში, სამინისტროს მრავალმხრივ ანალიზზე დაფუძნებული პროგნოზით, დადებით შედეგები იქნება გამოხატული აფხაზეთის მოსახლეობის ამბულატორიულ-პოლიკლინიკური პროფილის მაღალტექნოლოგიური გამოკვლევების სფეროში, ასევე, მკურნალობის ცალკეულ სახეებში.

შესაძლებელი გახდება აფხაზეთის მოსახლეობისთვის ეფექტური, მაღალშედეგიანი და მნიშვნელოვანწილად საბოლოო შედეგზე ორიენტირებული სადიაგნოსტიკო გამოკვლევების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის გზით დაავადებათა ადრეული გამოვლენა და ადეკვატური, დროული მკურნალობისთვის მყარი საფუძვლების შექმნა, რაც, საბოლოო ჯამში, მოსახლეობის საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის გაუმჯობესების წინამძღვარი იქნება.

კერძოდ, პროგრამით მოცულ ბენეფიციარებს პროფილური გამოკვლევების საფუძველზე დაესმებათ/დაუზუსტდებათ დიაგნოზი. სწორი, ვერიფიცირებული დიაგნოზის პირობებში გაადვილდება მკურნალობის ტაქტიკის შერჩევა და გაცილებით ეფექტური იქნება მისი შედეგები. მკურნალობის დროულობა კეთილსასურველ შედეგს მოახდენს დაავადების გამოსავალზე. შესაძლებელი გახდება გართულებების, მათ შორის, ხშირად, სიცოცხლისათვის საშიშის, დროული პრევენცია. გაუმჯობესდება საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ამსახველი პარამეტრები. მოსახლეობაში კიდევ უფრო განმტკიცდება სახელმწიფოს მხრიდან მათზე ზრუნვის შეგნება. დევნილ საზოგადოებაში დადებითისკენ შეიცვლება საკუთარი ჯანმრთელობისადმი დამოკიდებულების და პასუხისმგებლობის ვექტორი.

1.3 აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მათი ოჯახის წევრთა (მეუღლე) ჰოსპიტალური დახმარების პროგრამა (პროგრამული კოდი 05 04)

სამინისტროს მიერ აფხაზეთის მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობის ამსახველი პარამეტრების მრავალწლიანი შესწავლის შედეგები და მისი დინამიკური ანალიზი აჩვენებს ქვეყნის მოსახლეობის ამ ნაწილის ზოგადი და კერძო ავადობის, დემოგრაფიული მაჩვენებლების უარესობას საქართველოს საერთო მაჩვენებლებთან შედარებით. საკმარისია აღინიშნოს, რომ დაავადებათა საერთაშორისო კლასიფიკაციის (დსკ) მე-10 გადახედვის კლასიფიკატორის ჯგუფების ნაწილში დევნილთა ავადობა 1.3-1.5-ჯერ და მეტადაც აღემატება ქვეყნის საშუალო პარამეტრებს.

დამაფიქრებელია, რომ ადგილი აქვს მოსახლეობის დაბერების, დაავადებათა (მათ შორის, სიმსივნური პათოლოგიების) და მოკვდაობის „გახალგაზრდავების“ არასახარბიელო მოვლენებს, რაც, საბოლოო ჯამში, უარყოფითად აისახება როგორც აფხაზეთის მოსახლეობის, ისე, ზოგადად, ქვეყნის საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის მაჩვენებლებზე.

როგორც ვითარების დეტალური ანალიზი ადასტურებს, სამინისტროს მიზნობრივი ჯანდაცვითი პროგრამების სახით აფხაზეთის მოსახლეობის პროფილური სამედიცინო საქმიანობის სწორი დაგეგმვა-რეალიზაციის პირობებში შესაძლებელი ხდება მდგომარეობის მეტ-ნაკლები სტაბილიზაცია და, რიგ შემთხვევებში, დადებითი ტენდენციების მიღწევა.

ამ პირობებში სამინისტრო არსებით მნიშვნელობას ანიჭებს მოსახლეობის ჰოსპიტალური სამედიცინო დახმარების იმ ცალკეული სახეებით უზრუნველყოფას, რაც ჯერ კიდევ არ ფინანსდება მეტად ფართო სპექტრის ცენტრალური (სახელმწიფო) ჯანდაცვითი პროგრამებით და რაც ორიენტირებულია მოქალაქეთათვის ამ სახის მკურნალობის ხელმისაწვდომობაზე, მათი სამედიცინო აქტივობის ამაღლებაზე.

აფხაზეთის მოსახლეობის ჰოსპიტალური სამედიცინო დახმარების ცალკეული სახეებით უზრუნველყოფა გულისხმობს საპროგნოზო პერიოდში ისეთი პროგრამის რეალიზებას, რომლის შემადგენელი ნაწილები (კომპონენტები) მოიცავს სახელმწიფო შესყიდვების გზით ბენეფიციარებისთვის იმ დახმარების გაწევას, რაც, ძირითადად, დარჩენილია ცენტრალური (სახელმწიფო) ჯანდაცვითი პროგრამების მომსახურების ჩამონათვალის მიღმა (მათ შორის, სახელმწიფო სადაზღვევო პროგრამებისა). რეალურად, ამ პროგრამის განხორციელება, დამატებითი ღონისძიების სახით, ემსახურება დიაგნოზების ვერიფიცირებას კორონაროგრაფიული და სხვა გამოკვლევების სახით, რაც აუცილებლად მოითხოვს სტაციონარულ პირობებში განხორციელებას და, ასევე, ჰოსპიტალური დახმარების სხვა ცალკეულ სახეებს.

ამ პროგრამის რეალიზაციის ფარგლებში განსაზღვრულია საპროგნოზო პერიოდში დადებითი შედეგების

მიღწევა აფხაზეთის მოსახლეობის სტაციონარული სამედიცინო დახმარების სფეროში, კერძოდ, გავრცელების მაღალი სიხშირით წარმოდგენილი გულის იშემიური დაავადებების მიზანმიმართული, მაღალკვალიფიციური, დროული გამოკვლევების გზით შესაძლო სერიოზულ გართულებათა პრევენცია და კონკრეტული პაციენტების ჯანმრთელობის რეალური გაუმჯობესების მიღწევა დროული მკურნალობით; საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის პარამეტრების დადებითი დინამიკის ტენდენციის ფორმირების ხელშეწყობა და შემდგომი განვითარება. სამედიცინო სერვისის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის პირობებში საკუთარი ჯანმრთელობისადმი მოსახლეობაში ჯერ კიდევ მყარად დამკვიდრებული ინდიფერენტული მიდგომის შეცვლა ობიექტური შეფასების ასპექტში და, ამ მხრივ, სამედიცინო აქტივობის ამაღლების პრიორიტეტულობის შეგნების მიღწევა.

1.4 აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა გასვლითი პროფილაქტიკური სამედიცინო გასინჯვების პროგრამა (პროგრამული კოდი 05 05)

დევნილთათვის ამბულატორიულ-საკონსულტაციო პროფილის დახმარების მიახლოების მიზნით, აფხაზეთის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მიერ ფორმირებული სამედიცინო ჯგუფების მიერ რეალიზებული მრავალპროფილიანი პროფილაქტიკური სამედიცინო გასინჯვების სისტემა წლების მანძილზე დადებითადაა აპრობირებული და მას პოზიტიური შედეგები მოაქვს როგორც იგპ-თა სამედიცინო მომსახურების გაუმჯობესების, ისე, ახლო პერიოდსა და პერსპექტივაზე გათვლილ ოპტიმალურ ღონისძიებათა კომპლექსის განსაზღვრისა და ფორმირების თვალსაზრისით.

პროფილაქტიკური სამედიცინო გასინჯვების ძირითადი მიზანია ავადობის აქტიური გამოვლინება, ჯანმრთელობის ფორმირებისა და განმტკიცებისათვის მიმართული დროული სამედიცინო გამოკვლევები, დაავადებათა პრევენცია და გაუვრცელებლობის ხელშეწყობა.

ამ სახის ღონისძიებები საკმაოდ მნიშვნელოვანი ფაქტორია დევნილი თანამემამულეების სამედიცინო აქტივობის ამაღლების კუთხითაც და, ამასთან, იგი საფუძველს ქმნის იმისათვის, რომ შემდგომში დევნილთა და ადგილობრივი სამედიცინო დაწესებულებების მიერ განხორციელდეს დინამიკური მეთვალყურეობა პაციენტებზე.

პროფსამედიცინო ღონისძიების ეფექტურობას ბევრი ფაქტორი განსაზღვრავს, მათ შორის ერთ-ერთი მთავარია ის გარემოება, რომ იგი მოიცავს (მართალია, ერთჯერადად) ბევრ ისეთ მოქალაქეს, რომლებიც, გარკვეული მიზეზების გამო, არ ან ვერ მიმართავენ სამედიცინო დაწესებულებას. იგპ-თა შორის ამ აქციის მსვლელობისას საკმაოდ მაღალია მწვავე დაავადებათა გამოვლენის ხვედრითი წილიც, რაც კიდევ ერთი დადასტურებაა ამ პროფილის ღონისძიებათა აუცილებლობისა.

დევნილებში მასობრივი პროფილაქტიკური სამედიცინო გასინჯვების კამპანიისას პირველადად ვლინდება ისეთი სერიოზული პათოლოგიებიც კი, როგორცაა გადატანილი მიოკარდიუმის ინფარქტი, ავთვისებიანი წარმონაქმნები და სხვ. ხშირია ქრონიკული და კომბინირებული დაავადებებიც, რომლებიც ხშირ შემთხვევებში ადრე პაციენტისთვის ცნობილი არ იყო, ან, იცოდა მათ შესახებ, მაგრამ აქტიურად არ მიმართავდა სამედიცინო დაწესებულებას (ე.წ. „აისბერგი“).

სამინისტრო მნიშვნელოვან აქცენტს აკეთებს მობილური ბრიგადების აღჭურვაზეც. ამ მხრივ საყურადღებოა, რომ აქციების პროცესში ფართოდ გამოიყენება თანამედროვე სადიაგნოსტიკო აპარატურა (პორტატული ულტრასონოგრაფები, ელექტროკარდიოგრაფები, გლუკომეტრები, ასევე, კოლპოსკოპი და სხვ.). ამასთანავე, სათანადო მედიკამენტური ბაზის ქონის პირობებში პროფილაქტიკური სამედიცინო გასინჯვები არამარტო უფრო ეფექტური, არამედ გაცილებით აქტიურიც ხდება. ამის გათვალისწინებით და რეალურ მონაცემთა ანალიზის საფუძველზე, სამინისტრო არსებით ყურადღებას უთმობს პროგრამის ბიუჯეტში აუცილებელი მედიკამენტების ფართო სპექტრით წარმოდგენის თემას.

სამინისტროს მიერ მოსახლეობის მრავალპროფილიანი პროფსამედიცინო გასინჯვების სერვისით უზრუნველყოფა, განსაკუთრებით, რეგიონებში, პირველადი, ხარისხიანი ჯანდაცვის რეალური ხელმისაწვდომობის ფაქტორია და ორიენტირებულია პაციენტთა დაავადებათა ადრეულ გამოვლენაზე, სწორ დიაგნოსტიკაზე, რაც ეფექტური მკურნალობის ტაქტიკის შერჩევის აუცილებელი პირობაა, აგრეთვე, მოქალაქეთა სამედიცინო აქტივობის ამაღლებაზეც. არანაკლებ მნიშვნელოვანია დაავადებათა და მათი გართულებების პრევენციის სერიოზული შესაძლებლობაც.

პროგრამის რეალიზაციის ფარგლებში, დადებით შედეგებს მივიღებთ აფხაზეთის მოსახლეობის პირველადი ჯანდაცვის პროფილის ღონისძიებების მიახლოების სფეროში. შესაძლებელი გახდება აფხაზეთის მოსახლეობისთვის საკმაოდ ეფექტური, მოქნილი, მასობრივი და შედარებით რესურსდამზოგველი სერვისის ადგილზე მიწოდების გზით დაავადებათა ადრეული გამოვლენა და ადეკვატური, დროული

მკურნალობისთვის საფუძვლების შექმნა, რაც, საბოლოო ჯამში, მოსახლეობის საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის გაუმჯობესების წანამდვარი იქნება.

1.5 აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა სარეაბილიტაციო მკურნალობის პროგრამა (პროგრამული კოდი 05 09) (ამოღებულია)

1.6 რეპროდუქციული ჯანმრთელობის გაუმჯობესების მიზნობრივი პროგრამა (პროგრამული კოდი 05 10) (ამოღებულია)

1.7 აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა სოციალური მხარდაჭერის პროგრამა (პროგრამული კოდი 05 06)

როგორც აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროში დევნილ მოქალაქეთა მიმართების და განცხადებების ანალიზი აჩვენებს, საკმაოდ ხშირ შემთხვევებში დევნილთა ოჯახებისთვის მეტად აქტუალურია სახსრების, განსაკუთრებით კი მენჯ-ბარძაყის სახსრის დაავადებები. სახსრების დაავადებების პრევენცია და მკურნალობა, საერთაშორისო გამოცდილებაზე დაყრდნობით, მდგომარეობს პროფილაქტიკურ და დროულ კვლევებს, კალციუმის პრეპარატების, ქონდროპროტექტორების, პამიდრონატების, ბისფოსფონატების პრევენციულ და სამკურნალო მიღებას. ადრეული დიაგნოსტიკის და სწორად შერჩეული დროული კომპლექსური კონსერვატიული თერაპია კოქსართროზის ეფექტური მკურნალობის საფუძველია. მაგრამ აღნიშნული ფასიანი კვლევების ჩატარება და შემდგომი მკურნალობა დიდ პრობლემას წარმოადგენს მოწყვლად დევნილ კატეგორიაში, რაც იწვევს კოქსართროზის გართულებას, გადაადგილების უნარის შეზღუდვასა და საჭიროებს აუცილებელ ქირურგიულ ჩარევას. ამდენად, ზემოაღნიშნული მიზეზით მოთხოვნა ამ სექტორში მეტად გაზრდილია მენჯ-ბარძაყის სახსრის დაავადებების ოპერაციულ მკურნალობაზე – ენდოპროთეზირებაზე.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, ეს პროგრამა და სხვა შესაძლო კომპონენტები ორიენტირებული იქნება ამ მიმართულებით მუშაობის შემდგომ გააქტიურებაზე.

პროგრამის რეალიზაცია ხელს შეუწყობს, პირველ რიგში, სოციალურად დაუცველ, ასევე, მცირე ფინანსური შესაძლებლობების მქონე დევნილთა ოჯახებს.

2. სოციალური უზრუნველყოფა

სოციალური დახმარების ზრდა ერთ-ერთი ძირითადი პრიორიტეტია აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობისათვის, სოციალური დახმარება დაეფუძნება ბენეფიციართა მიზნობრივ დახმარებას და პრიორიტეტის ფარგლებში დაგეგმილი ღონისძიებები უზრუნველყოფს მის შემდგომ დახვეწას, რათა გაიზარდოს, როგორც მიზნობრიობის სიზუსტე, ისე დახმარების ეფექტიანობა.

2.1 დევნილთა სოციალური უზრუნველყოფის პროგრამა - (პროგრამული კოდი 13 02, 14 02, 15 02)

პროგრამა ითვალისწინებს დევნილთა სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესებას, ერთჯერადი დახმარებების გაცემას აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის მიერ გამოცემული წესის შესაბამისად შემდეგი კატეგორიებისათვის:

- მკვეთრად გამოხატული შეზღუდული შესაძლებლობის სტატუსის მქონე პირებზე – 150 ლარი;
- მეორე მსოფლიო ომის მონაწილეებზე – 150 ლარი;
- მარჩენალდაკარგულებზე – 150 ლარი;
- დედ-მამით ობოლ არასრულწლოვანებზე (თითოეულზე) – 150 ლარი;
- ოთხ და მეტ არასრულწლოვანშვილიან ოჯახებზე – 150 ლარი;
- 100 წელს გადაცილებულებზე – 150 ლარი;
- შეზღუდული შესაძლებლობის სტატუსის მქონე ბავშვებზე და ბავშვობიდან შეზღუდული შესაძლებლობის სტატუსის მქონე პირებზე – 150 ლარი;
- სხვა მძიმე სოციალურ მდგომარეობაში მყოფ ოჯახებზე – კომისიური გადაწყვეტილებით არაუმეტეს 200

2.2 გალის რაიონის (კონფლიქტის ზონა) სკოლამდელი აღზრდისა და სახელოვნებო სკოლების პედაგოგთა და ადმინისტრაციულ - ტექნიკური პერსონალის ფინანსური დახმარების პროგრამა - (პროგრამული კოდი 06 09)

პროგრამის მიზანია საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიაზე, კერძოდ, გალის რაიონში მცხოვრები და მოღვაწე სკოლამდელი აღზრდისა და სახელოვნებო სკოლების პედაგოგებისა და ადმინისტრაციულ-ტექნიკური პერსონალის ფინანსური მხარდაჭერა, რაც თავის მხრივ გააუმჯობესებს მათ სოციალურ - ეკონომიკურ მდგომარეობას.

2.3 დევნილთა საცხოვრებლებში მცირე ფასიანი სარემონტო სამუშაოების უზრუნველყოფის პროგრამა (პროგრამული კოდი 13 03, 14 03, 15 03)

ავტონომიური რესპუბლიკის ოკუპირებული ტერიტორიიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა დევნილთა საკუთრებაში/სარგებლობაში გადაცემულ საცხოვრებელ ობიექტებში მცირე და გადაუდებელი სარემონტო-აღდგენითი სამუშაოების ჩატარება.

3. განათლება, მეცნიერება და პროფესიული მომზადება

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა უზრუნველყოფს ზოგადი განათლების სფეროში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის გატარებას აფხაზეთის ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში.

აფხაზეთის მთავრობა უზრუნველყოფს საქართველოს სხვადასხვა ქალაქში განთავსებული აფხაზეთის 13 საჯარო სკოლისა და ოკუპირებულ ტერიტორიაზე – გალის რაიონში განთავსებულ 31 სკოლაში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის გატარებას.

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა მოწოდებულია დევნილ ახალგაზრდებს შეუქმნას ხარისხიანი განათლების მიღებისათვის სათანადო სასწავლო პირობები და გარემო.

3.1 განათლების ხელშეწყობის პროგრამა (პროგრამული კოდი 06 04)

განათლების ხელშეწყობის პროგრამის ძირითად მიმართულებასა და მიზანს წარმოადგენს აფხაზეთის საჯარო სკოლების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესება, მოსწავლე-ახალგაზრდობის განათლების ხარისხისა და მათი კონკურენტუნარიანობის გაზრდის ხელშეწყობი პროგრამების განხორციელება, მათ შორის ოკუპირებული ტერიტორიის მოსწავლე-ახალგაზრდობისათვის. პროგრამების განხორციელებამ ხელი უნდა შეუწყოს აფხაზეთიდან დევნილი ნიჭიერი ახალგაზრდების განათლებასა და წარმოჩენას, საზოგადოებაში მათი ინტეგრაციის პროცესს.

3.1.1 „სასკოლო ინფრასტრუქტურისა და სასწავლო გარემოს გაუმჯობესება“ (ქვეპროგრამის კოდი 06 04 01)

პროექტის ფარგლებში გათვალისწინებული იქნება სკოლების სასწავლო პროცესისათვის აუცილებელი ტექნიკური აღჭურვილობისა და ასევე, ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების მიზნით ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებისათვის საჭირო მასალების შეძენა.

3.1.2 „წარმატებული ახალგაზრდების მხარდაჭერა“ (ქვეპროგრამის კოდი 06 04 02)

მისი მიზანია აფხაზეთიდან დევნილი ნიჭიერი ახალგაზრდების ფინანსური მხარდაჭერა. მათი სწავლის, სხვადასხვა კონკურსებსა თუ ფორუმებში მონაწილეობის უზრუნველსაყოფად სატრანსპორტო ხარჯების თანადაფინანსება.

3.1.3 „კარიერის დაგეგმვა, პროფესიული ორიენტაცია და სახელობო სწავლება სკოლებში“ (ქვეპროგრამის კოდი 06 04 03)

ქვეყანაში პროფესიული განათლების შესაძლებლობების შესახებ უფროსკლასელთა ინფორმირებულობის ამაღლება, აღნიშნული მიმართულებით სწავლის მოტივაციის შექმნა, სხვადასხვა რეგიონებში პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამებისა და სპეციალობების პოპულარიზაციისა და ხელმისაწვდომობის გაზრდა. ქვეპროგრამის მიზანია უფროსკლასელ მოსწავლეთა პროფესიულ ორიენტაციაში გარკვევა, მათთვის დახმარების გაწევა მომავალი პროფესიული საქმიანობის გააზრებულად არჩევასა და კარიერის სწორად დაგეგმვაში.

3.1.4 „აფხაზური ენის პედაგოგთა გადამზადება“ (ქვეპროგრამის კოდი 06 04 04) (ამოღებულია)

3.1.5 „სამოქალაქო ცნობიერებისა და კულტურის განათლების ხელშეწყობა“ (ქვეპროგრამის კოდი 06 04 05) (ამოღებულია)

3.1.6 „შემცენებით-საგანმანათლებლო პროგრამები შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე მოზარდებისათვის“ (ქვეპროგრამის კოდი 06 04 06) (ამოღებულია)

3.1.7 „საზაფხულო ბანაკი“ (ქვეპროგრამის კოდი 06 04 07)

ქვეპროგრამა წარმოადგენს აფხაზეთის მთავრობის სამშვიდობო სტრატეგიის ნაწილს, რაც გულისხმობს სამშვიდობო განათლების ტრენინგ-სემინარების ფორმატში განხილვასა და სწავლებას. ბენეფიციარებში ტოლერანტობის განვითარებას და საზოგადოებაში მათი ინტეგრირების ხელშეწყობას. ფიზიკურად ძლიერი და სულიერად ჯანსაღი ახალგაზრდობის აღზრდას, მათი გონებრივი და ინტელექტუალური განვითარებისათვის ხელშეწყობას. დევნილი მოსწავლეების დასვენებასა და კულტურულ-ფსიქოლოგიურ რეაბილიტაციას.

3.1.8 „მწიგნობართა კლუბი“ (ქვეპროგრამის კოდი 06 04 08) (ამოღებულია)

3.1.9 „წლის მოსწავლე“ (ქვეპროგრამის კოდი 06 04 09) (ამოღებულია)

3.1.10 „ კონფერენციები, შეხვედრები“ (ქვეპროგრამის კოდი 06 04 10) (ამოღებულია)

3.1.11 „დიმიტრი (არზაყან)ემუხვარისა და ჟიული შარტავას სახელობის სტიპენდიები“ (ქვეპროგრამის კოდი 06 04 11)

აფხაზეთის საკითხის პოპულარიზაციის თვალსაზრისით მნიშვნელოვანია აფხაზეთის თემატიკა ზემო მუშავე ახალგაზრდების მხარდაჭერა .ამ კუთხით ერთ-ერთი ქმედითი ნაბიჯია დიმიტრი (არზაყან) ემუხვარის (პოლიტიკის მეცნიერების დარგში) და ჟიული შარტავას სახელობის სტიპენდიების დანიშვნა. სტიპენდიები მიენიჭებათ აფხაზეთის თემატიკაზე მომუშავე განსაკუთრებული მიღწევებითა და წარმატებებით წარმოჩენილი მაგისტრატურისა და ბაკალავრიატის სტუდენტებს.

დიმიტრი (არზაყან) ემუხვარისა (პოლიტიკის მეცნიერების დარგში) და ჟიული შარტავას სახელობის სტიპენდიების მოსაპოვებლად ბაკალავრიატისა და მაგისტრატურის სტუდენტებს მოეთხოვებათ მაღალი აკადემიური მოსწრება, სამეცნიერო პუბლიკაციის ავტორობა ან თანაავტორობა, სამეცნიერო კონფერენციებში მონაწილეობა, მაღალი საზოგადოებრივი აქტიურობა.

3.1.12 „აკადემიკოს ილია ვეკუას სახელობის სტიპენდია“ (ქვეპროგრამის კოდი 06 04 12)

განათლებული ახალგაზრდობა ქვეყნის წარმატებისა და განვითარების საწინდარია. პროგრამა ხელს შეუწყობს ახალგაზრდებში ზუსტი, საბუნებისმეტყველო და ჰუმანიტარული მიმართულების საგნების შესწავლის მოტივაციის ამაღლებას, მათი ინტელექტუალური პოტენციალის განვითარებას და პროფესიონალებად ჩამოყალიბებას. პროექტის განხორციელება წარმოადგენს ახალგაზრდების მხარდაჭერის მიმართულებით გადადგმულ ქმედით ღონისძიებას.

3.1.13 აფხაზეთის განათლებისა და კულტურის სამინისტროს თანამშრომელთა პერსონალური და პროფესიული უნარების განვითარების ტრენინგები (ქვეპროგრამის კოდი 06 04 13)

პროექტის ფარგლებში სამინისტროს თანამშრომლები გაივლიან სხვადასხვა ტრენინგ-კურს წინასწარ განსაზღვრულ მოდულებში. აღნიშნული ხელს შეუწყობს პროფესიული და იმ უნარ-ჩვევების განვითარებას, რომლებიც უზრუნველყოფენ მათზე დაკისრებული სამსახურებრივი მოვალეობის ეფექტურად განხორციელებას.

3.1.14 შეხვედრები (1. ღვაწლმოსილ პედაგოგებთან; 2. მედალოსან კურსდამთავრებულებთან; 3. წარმატებულ სტუდენტ -ახალგაზრდობასთან) (ქვეპროგრამის კოდი 06 04 14)

სამინისტრო მუდმივად ზრუნავს აფხაზეთის მკვიდრ ღვაწლმოსილ პედაგოგებზე. ამ მიზნით, გაიმართება დევნილ, გამოჩენილ მასწავლებლებთან შეხვედრა. ასევე დაგეგმილია შეხვედრები აფხაზეთის საჯარო და გალის ოკუპირებული ტერიტორიის სამუშაო სკოლების მედალოსან კურსდამთავრებულებთან, წარმატებულ სტუდენტ -ახალგაზრდებთან. აღნიშნული აქტივობები ხელს უწყობს სწავლის მოტივაციის ამაღლებას.

3.1.15 „თანაბარი შესაძლებლობები – თანაბარი მზრუნველობა“ (ქვეპროგრამის კოდი 06 04 15)

შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე მოზარდები საჭიროებენ სპეციალურ ფსიქოსოციალურ აქტივობებში ჩართვას მათი ინტეგრირების მიზნით. მათი აღზრდა-განათლება მოითხოვს განსაკუთრებულ მიდგომას და ადაპტირებულ აქტივობებს. აღნიშნული ქვეპროგრამა ხელს უწყობს ძირითადი მიზნის მიღწევას – შშმ მოზარდების მაქსიმალურ ინტეგრირებას სოციალურად, პიროვნული განვითარების რესურსების აქტივაციას. ასევე, არსებული კომუნიკაციური სირთულეების დაძლევის და სოციალური უნარ-ჩვევების ჩამოყალიბებას.

3.1.16 საინფორმაციო ბანკი საზღვარგარეთ მცხოვრებ აფხაზეთიდან ლტოლვილ წარმატებულ ახალგაზრდებზე“ (ქვეპროგრამის კოდი 06 04 16)

საინფორმაციო ბანკი საზოგადოების წინაშე წარმოაჩენს, თუ რაოდენ მნიშვნელოვანი ადგილი უჭირავს ახალგაზრდობას აფხაზეთის პრობლემის მოგვარებაში, ქართულ-აფხაზური ურთიერთობების გაჯანსაღებაში. ქართული და აფხაზური საზოგადოებებისათვის ცნობილი გახდება სტატისტიკა, აფხაზეთიდან დევნილი რამდენი ახალგაზრდაა საზღვარგარეთ, რას საქმიანობენ ისინი იქ და რითი შეუძლიათ ხელი წააშველონ აფხაზეთის გაყინულ პრობლემას, ცნობილი გახდება მათი ხედვა აფხაზეთის პრობლემასთან დაკავშირებით.

3.2 აფხაზეთის მეცნიერთა მხარდაჭერის პროგრამა (პროგრამული კოდი 06 05)

პროგრამამ ხელი უნდა შეუწყოს აფხაზეთიდან დევნილ და აფხაზეთის საკითხზე მომუშავე მეცნიერებს თავიანთი შესაძლებლობების სრულად წარმოჩენაში, სრულფასოვანი სამეცნიერო კვლევების ჩატარებაში, ნაშრომების გამოცემაში, საზღვარგარეთის საგანმანათლებლო დაწესებულებებსა და ლაბორატორიებში გამოცდილების მიღებაში, ამ მუშაობის შედეგების გამოქვეყნებაში.

3.3 სამშვიდობო და სამოქალაქო განათლების მხარდაჭერის პროგრამა (პროგრამული კოდი 06 06)

3.3.1 „მოსწავლეთა ინტელექტუალური განვითარება“ (ქვეპროგრამის კოდი 06 06 01) (ამოღებულია)

3.3.2 „მოხილური ბიბლიოთეკა“ (ქვეპროგრამის კოდი 06 06 02) (ამოღებულია)

3.3.3 „ლიტერატურულ - შემოქმედებითი კონკურსი“ (ქვეპროგრამის კოდი 06 06 03) (ამოღებულია)

3.3.4 „აფხაზეთის განათლებისა და კულტურის საკითხები – გამოკვლევები და საჭიროებები“ (ქვეპროგრამის კოდი 06 06 04) (ამოღებულია)

3.3.5 „აფხაზეთის მოზარდთა ლიდერობის სკოლა“ (ქვეპროგრამის კოდი 06 06 05) (ამოღებულია)

3.3.6 „აფხაზეთის მოზარდები მედიაპროექტში „ეტალონი“ (ქვეპროგრამის კოდი 06 06 06)

ქვეპროგრამა წარმოადგენს სამინისტროს სამოქმედო გეგმის ნაწილს. ქვეპროგრამის საშუალებით აფხაზეთის წარმატებულ მოსწავლეებს მიეცემათ შესაძლებლობა მონაწილეობა მიიღონ ერთ-ერთ პოპულარულ ინტელექტუალურ მედიაპროექტში „ეტალონი“. აღნიშნული ხელს უწყობს მოზარდებში ინტელექტუალურ-შემეცნებითი დონის ამაღლებას.

3.3.7 „წინაპართა ნაკვალევზე“ (ქვეპროგრამის კოდი 06 06 07) (ამოღებულია)

3.3.8 „საქმიანი არდადეგები“ (ქვეპროგრამის კოდი 06 06 08) (ამოღებულია)

3.3.9 „სამოქალაქო აქტიურობის ამაღლება მოზარდებში“ (ქვეპროგრამის კოდი 06 06 09)

(ამოღებულია)

3.4 სამშვიდობო ინიციატივები, სამოქალაქო ინტეგრაცია, ნდობის აღდგენის მხარდაჭერა და დიალოგისაკენ მიმართული შესაძლებლობების გაძლიერება (პროგრამული კოდი 19 02)

ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრის აპარატის სტრატეგიის ნაწილია სამშვიდობო ინიციატივათა პროგრამა, რომელიც ითვალისწინებს ქართულ დააფხაზურ საზოგადოებას შორის ნდობის აღდგენის ხელშეწყობას, ტოლერანტობის უნარჩვევების განვითარებას, ადამიანის უფლებათა პატივისცემას, წიგნიერების დონის ამაღლების სტრატეგიების დაუფლებასა და

დანერგვას პრაქტიკაში, ქართველი და აფხაზი მოსწავლე-ახალგაზრდების საგანმანათლებლო შესაძლებლობების განვითარების ხელშეწყობას ნდობის აღდგენისა და შერიგებისათვის.

3.4.1 სამშვიდობო რესურსები ქართულ-აფხაზური ურთიერთობები და საქართველოს ევროპული მომავალი (19 02 01)

ნდობის აღდგენისა და შერიგების პროცესების ხელშეწყობის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ფაქტორია სახელმწიფო ინსტიტუტების, სამოქალაქო საზოგადოების, საერთაშორისო ორგანიზაციებისა და ახალგაზრდა ლიდერების ძალისხმევით შესწავლილ და გაანალიზებულ იქნეს კონფლიქტი და შესაბამისი მექანიზმებით დაძლეულ იქნეს კონფლიქტის უარყოფითი შედეგები. სხვა სამშვიდობო რესურსებთან ერთად განსაკუთრებით მნიშვნელოვნად არის მიჩნეული სახალხო დიპლომატია, რომელიც ხელს შეუწყობს ომით დაზარალებულ მოსახლეობას შორის ნდობის აღდგენასა და შერიგების პროცესს.

3.4.2 ქართველი და აფხაზი ახალგაზრდების ჩართულობა ნდობის აღდგენისა და შერიგებისათვის (საერთაშორისო პროგრამა) (19 02 02)

ბოლო წლებში აფხაზეთის ტერიტორიაზე არსებულ კულტურულ მემკვიდრეობას განსაკუთრებით შეექმნა საფრთხე, რომელიც იწვევს არა მარტო ქართული მხარის, არამედ საერთაშორისო თანამეგობრობის აღშფოთებას. მნიშვნელოვანია არსებული რეალობა გაცნობიერებულ იქნეს ქართულ-აფხაზური საზოგადოების მიერ, რათა მათ ერთად შეძლონ არსებული გამოწვევის დაძლევა და საერთაშორისო მხარდაჭერის მოპოვება, რადგან ევროინტეგრაციის საერთო კონტექსტში მნიშვნელოვანი ადგილი უკავია კულტურის სფეროში თანამშრომლობასა და დიალოგს, რაც დადებით გავლენას ახდენს პოლიტიკური პროცესების მართვაზე.

სამშვიდობო პროცესების ხელშეწყობისათვის, სტრატეგიულად პრიორიტეტულია პროგრამებში ქართველი და აფხაზი ახალგაზრდების ჩართულობა, ვინაიდან საერთო კულტურული მემკვიდრეობის საკითხებზე მსჯელობა, ანალიტიკური აზროვნებისა და აქტიური მოქალაქეობის განვითარება, მნიშვნელოვანია ნდობის მშენებლობისათვის, კონფლიქტით დაზარალებული საზოგადოების წინაშე არსებული გამოწვევების დასაძლევად.

3.4.3 მშვიდობის ლაბარატორია (19 02 03)

პროგრამაში ჩართული იქნება ქართული და აფხაზური საზოგადოებების წევრები. პროექტის განხორციელება ხელს შეუწყობს ქართულ-აფხაზური პარტნიორობის შემდგომ გაღრმავებას და ნდობის აღდგენის მოტივაციის ზრდას.

სამშვიდობო ინიციატივათა პროგრამა და აფხაზეთის კულტურული მემკვიდრეობის პოპულარიზაცია და მათზე ზრუნვა ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრის აპარატის ერთ-ერთ პრიორიტეტს წარმოადგენს.

3.4.4 აფხაზეთის თემატიკაზე მომუშავე პროფესორების, დოქტორანტების და მაგისტრანტების ჩართულობა ნდობის აღდგენისა და შერიგების პროცესებში (19 02 04)

წარმოდგენილი პროექტის მიზანია ქართული და აფხაზური საზოგადოების აკადემიური პერსონალის, სამთავრობო და არამთავრობო ორგანიზაციების როლის გააქტიურება შერიგებისა და ნდობის მშენებლობის პროცესებში. დისკუსიების, მრგვალი მაგიდის შეხვედრის გამართვა (აფხაზური საზოგადოების სოციალურ-ეკონომიკური პრობლემებზე, კულტურული მემკვიდრეობის, უსაფრთხოების საკითხებზე), დევნილებით დასახლებულ რეგიონებში კვლევის ჩატარება მნიშვნელოვანია არსებული ვითარების ობიექტური და სიღრმისეული ანალიზისა და სტრატეგიული გეგმის შემუშავებისთვის. ინოვაციური მიდგომის ხელშეწყობის მიზნით მოხდება რა სხვადასხვა ქვეყნის გამოცდილების ანალიზი და აკადემიური წრის წარმომადგენელთა მიერ რეკომენდაციების შემუშავება, ეს მნიშვნელოვანია სამშვიდობო ინიციატივების ხელშეწყობისა და მათი როლის გააქტიურებისთვის.

3.4.5 კვლევა – აფხაზეთიდან დევნილი საზოგადოების პოსტრავმული ადაპტაცია და მათი ჩართულობა საქართველოს სამოქალაქო საზოგადოების მშენებლობის პროცესში (19 02 05)

პროგრამა ითვალისწინებს საერთაშორისო და არასამთავრობო ორგანიზაციების, ექსპერტების, ქართველი და აფხაზი ახალგაზრდების ჩართულობის კუთხით თანამშრომლობის გაგრძელებას, რათა ხელი შეეწყოს სამშვიდობო პროცესებს, ნდობის აღდგენას და შერიგებას ქართულ- აფხაზურ საზოგადოებას შორის.

3.4.6 დიასპორების ჩართულობა ნდობის აღდგენისა და შერიგების პროცესებში (19 02 06)

თურქეთში მცხოვრები ქართული და აფხაზური დიასპორა იმ ადამიანურ რესურსთაგანია, რომელმაც შეიძლება დიდი როლი ითამაშოს ქვეყნის საშინაო და საგარეო პოლიტიკაში, ამიტომ საჭიროა გააქტიურდეს მათი ჩართულობა სამშობლოში მიმდინარე საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ პროცესებში, განსაკუთრებით კი ნდობის აღდგენისა და შერიგების პროცესებში.

აღნიშნულ პროცესში დიასპორების მონაწილეობისათვის მნიშვნელოვანია მათი სწორად შერჩევა და მათი პოტენციალის მიზანმიმართულად რეალიზება, რადგან ისინი წარმოადგენენ კატალიზატორებსა და ფასილიტატორებს სოციალური და პროფესიული პროდუქტიული კავშირების, ინფორმაციის გაცვლის, მხარდამჭერი აქტივობების კუთხით.

3.5 შევისწავლოთ აფხაზური ენა (პროგრამული კოდი 19 03)

პროექტი ითვალისწინებს ქართველთა და აფხაზთა საერთო ინტერესის განსაზღვრას და ხელშეწყობას. აფხაზეთში არის ჯანდაცვის, განათლების, ინტერნეტკომუნიკაციების პრობლემები, რომელთა მოგვარება შესაძლებელია ქართული მხარის ხელშეწყობით. თუ ადრე აფხაზები კატეგორიულ უარს ამბობდნენ ქართული მხარის დახმარებაზე, დღეს მათ შორის არიან ადამიანები, რომლებიც მზად არიან მიიღონ ეს დახმარება. ფაქტია, რომ აფხაზეთში არის პროფესიონალთა დეფიციტი ყველა სფეროში, ამიტომ აფხაზეთში მცხოვრებ უამრავ ადამიანს სურს საქართველოში განვითარებული პროცესების ნახვა და გამოცდილების მიღება.

3.6 აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, აგრეთვე აფხაზეთის ტერიტორიაზე მცხოვრებ საქართველოს მოქალაქეთა სამედიცინო პერსონალის გადამზადების პროგრამა -(პროგრამული კოდი 05 07)(ამოღებულია)

3.7 აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, აგრეთვე აფხაზეთის ა/რ ტერიტორიაზე მცხოვრებ საქართველოს მოქალაქეთა, უსინათლოების სოციალური რეაბილიტაცია პროფესიული სწავლების გზით პროგრამა - (პროგრამული კოდი 05 08) (ამოღებულია)

4. კულტურა, რელიგია, ახალგაზრდობის ხელშეწყობა და სპორტი

აფხაზეთიდან დევნილი მოსახლეობის სოციალური ჩართულობისა და ინტეგრაციის მიზნით კულტურულ - გასართობი და შემეცნებითი პროექტების განხორციელება. ოკუპირებულ ტერიტორიაზე არსებული ბავშვთა და მოზარდთა შემოქმედებითი ჯგუფების მხარდაჭერა. დევნილ ახალგაზრდებში პატრიოტული სულისკვეთების ამაღლების მხარდაჭერა, მასობრივი სპორტის ხელშეწყობა და ახალგაზრდებში ჯანსაღი ცხოვრების წესის დანერგვა.

ლიტერატურული და საგამომცემლო საქმიანობის ხელშეწყობისა და ამ მიზნით პროგრამების, წინადადებების, გეგმების შემუშავება. ხალხური ხელოვნების დარგების (ქორეოგრაფია, მუსიკა, თეატრი, სახვითი, ზეპირსიტყვიანობა, ხალხური რეწვა, ფოლკლორი) დაცვა-განვითარების ხელშეწყობა და პოპულარიზაცია.

აფხაზეთის ძირძველი მემკვიდრეობის საინფორმაციო ბაზის შექმნა და მისი პოპულარიზაცია, ამ მიზნით სპეციალური გამოცემების, ვებგვერდების, ფილმების მომზადება.

შესაძლებლობების ფარგლებში აფხაზეთში არსებული მატერიალური და არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის გამოვლენის, შენარჩუნებისა და პოპულარიზაციის ღონისძიებათა განხორციელება და მათი ხელშეწყობა.

კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ღონისძიებათა განხორციელების უზრუნველყოფა, მისი შესწავლისა და მოვლა-პატრონობის მეთოდოლოგიის შემუშავება.

4.1 კულტურული ღონისძიებების მხარდაჭერის პროგრამა (პროგრამული კოდი 06 07)

პროგრამა ემსახურება ქვეყანაში არსებული აფხაზეთის შემოქმედებითი რესურსებისა და ხელოვნების სხვადასხვა დარგის დაცვას, განვითარებას, პოპულარიზაციას, მათი სამშვიდობო როლის წარმოჩენას, აფხაზეთისა და საქართველოს შემოქმედებით ორგანიზაციებს შორის ტრადიციული კულტურული კავშირების აღდგენას, აფხაზეთის მოსახლეობისათვის სახელოვნებო ცხოვრების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფას, ხელოვნების სფეროში თავისუფალი, დაცული და კონკურენტული გარემოს

ჩამოყალიბებას, სახელოვნებო დაწესებულებების შედეგზე ორიენტირებული სამოქმედო პროგრამების ადეკვატურ დაფინანსებას, მათ მხარდაჭერაში არასახელმწიფო სექტორის როლის ზრდის ხელშეწყობას.

პროგრამის მიზანია აგრეთვე სახელმწიფოს ხელშეწყობა მსოფლიოში აფხაზეთის კულტურის, როგორც ერთიანი ქართული კულტურის ორგანული ნაწილის წარმოჩენაში, ასევე შესაძლებლობის ფარგლებში, აფხაზეთის კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლთა მდგომარეობის მონიტორინგი და ძეგლებზე არსებული ინფორმაციის სისტემატიზაცია.

4.1.1 „ბეჭდვითი გამოცემა“ (ქვეპროგრამის კოდი 06 07 01) (ამოღებულია)

4.1.2 „საიუბილეო საღამოები“ (ქვეპროგრამის კოდი 06 07 02) (ამოღებულია)

4.1.3 „საახალწლო ზეიმი დევნილი ბავშვებისათვის“(ქვეპროგრამის კოდი 06 07 03)

ქვეპროგრამის მიზანია დევნილი ბავშვებისთვის საახალწლო გარემოსა და მხიარული ატმოსფეროს შექმნა. ზეიმი საახალწლო სპექტაკლის ჩვენებით ჩატარდება თბილისის ერთ-ერთი თეატრის დარბაზში, რომელშიც მონაწილეობას მიიღებენ 6-დან 12 წლამდე ასაკის დევნილი ბავშვები. სპექტაკლის შემდეგ, ზეიმში მონაწილე დევნილ ბავშვებს დაურიგდებათ ტკბილეული.

4.1.4 „ხელოვნების ნიჭით დაჯილდოებული ახალგაზრდების მხარდაჭერის პროგრამა“(ქვეპროგრამის კოდი 06 07 04)(ამოღებულია)

4.1.5 „ საღამოები “ (ქვეპროგრამის კოდი 06 07 05)

ქვეპროგრამის ფარგლებში მოეწეობა აფხაზეთის დამსახურებული ხელოვანების საიუბილეო საღამოები, რითაც საზოგადოება უფრო ახლოს გაიცნობს მათ შემოქმედებას. აგრეთვე ხელი შეეწყობა თავდადებულ მამულიშვილთა სახელების უკდავყოფას, ახალგაზრდა თაობაში პატრიოტიზმის, ეროვნული გმირების ხსოვნისა და მათი სახელების პატივისცემის გრძნობის გაღვივებას. პროექტის განხორციელება ხელს შეუწყობს დღევანდელ აფხაზეთის ხელოვანთა შემოქმედების პოპულარიზაციას.

4.1.6 „ქართულ-აფხაზური კულტურის პოპულარიზაცია საზღვარგარეთ“ (ქვეპროგრამის კოდი 06 07 06) (ამოღებულია)

4.1.7 „გ. შარვაშიძის სახელობის პრემია“ (ქვეპროგრამის კოდი 06 07 07) (ამოღებულია)

4.1.8 „გამოფენები“ (ქვეპროგრამის კოდი 06 07 08) (ამოღებულია)

4.1.9 „აფხაზეთის დღე“ (ქვეპროგრამის კოდი 06 07 09)

§ აფხაზეთიდან დევნილი საზოგადოება და სრულიად საქართველო სასურველია უფრო მეტად იყოს ჩართული აფხაზეთთან დაკავშირებულ ღონისძიებაში. განსაკუთრებით კი ისეთი მნიშვნელოვანი თარიღის აღნიშვნაში, რომელიც პატრიარქის ინიციატივას უკავშირდება, რომ ყოველ 23 მაისს აღინიშნოს აფხაზეთის დღე. ქვეპროგრამის მიზანია აფხაზეთის დღის სახალხო ზეიმად ქცევა, რომლის ფარგლებშიც საზოგადოება ახლოს გაიცნობს აფხაზეთის კულტურას რაც ხელს შეუწყობს ქართულ-აფხაზურ შერიგებას და ურთიერთობების აღდგენას. აფხაზეთის ტრადიციებისა და კულტურის პოპულარიზაციით დაკავებული შემოქმედებითი კოლექტივების წარმოჩენა, მათი მხარდაჭერა და პოპულარიზაცია.

4.1.10 „ქართულ-აფხაზური კულტურის პოპულარიზაცია“ (ქვეპროგრამის კოდი 06 07 10)

ქვეპროგრამა ითვალისწინებს აფხაზეთის კულტურისა და ხელოვნების პოპულარიზაციას როგორც ქვეყნის შიგნით, ასე საზღვარგარეთ აფხაზეთის მდიდარი ფოლკლორული ნიმუშების წარმოჩენას და აფხაზეთიდან დევნილი ხელოვანების ფინანსურ მხარდაჭერას მათი კონკურსებში, ფესტივალებში, კულტურის დღეებში და ფორუმებში მონაწილეობის უზრუნველსაყოფად. ქვეპროგრამის მიზანია ხელი შეუწყოს ქართულ-აფხაზური კულტურის წარმოჩენასა და პოპულარიზაციას, მის განვითარებას. საზოგადოებას კიდევ ერთხელ დაანახოს, რომ აფხაზეთის ხელოვნება და კულტურა ერთიანი ქართული კულტურული სივრცის განუყოფელი ნაწილია.

4.2 სპორტული ღონისძიებების ხელშეწყობის პროგრამა(პროგრამული კოდი 06 08)

პროგრამის მიზანს წარმოადგენს აფხაზეთში პოპულარული და ტრადიციული სპორტის სახეობების (ფეხბურთის, კალათბურთის, ძალოსნობის, თავისუფალი და ბერძნულ-რომაული ჭიდაობის, ფარეკაობის,

აღმოსავლური ორთაბრძოლების და ჭადრაკის) ხელშეწყობა და სხვა სახეობების წარმატებული სპორტსმენების ინდივიდუალური მხარდაჭერა.

მთავრობის მიზანია ხელი შეუწყოს აფხაზეთის სპორტსმენების მონაწილეობას ეროვნულ თუ საერთაშორისო ტურნირებზე, სპორტული გუნდების (მათ შორის ოკუპირებული ტერიტორიიდან) უზრუნველყოფას შესაბამისი ინვენტარითა და ეკიპირებით.

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა მნიშვნელოვან ამოცანად მიიჩნევს საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა სამინისტროსთან და ახალგაზრდულ ორგანიზაციებთან მჭიდრო თანამშრომლობით გრძელვადიანი ხედვის ჩამოყალიბებას. მთავრობის მიზანია აფხაზეთის ახალგაზრდებს გაცნობიერებული ჰქონდეთ პასუხისმგებლობა ქვეყნისა და მისი მომავლის წინაშე, საკუთარი როლი საზოგადოებაში, განვითარებული ჰქონდეთ სწრაფვა, იყვნენ სასარგებლო ქვეყნისთვის და საზოგადოებისთვის, პატივი სცენ სხვა ადამიანის პიროვნულ ღირებულებებს და ჰქონდეთ სურვილი იზრუნონ საზოგადოების სხვა წევრებზე, ჰქონდეთ მოტივაცია თავად გადაწყვიტონ მათ წინაშე არსებული ამოცანები, თავად შექმნან კონკრეტული ინიციატივები.

4.2.1 სპორტულ ინიციატივათა მხარდაჭერა (ქვეპროგრამის კოდი 06 08 01)

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლებისა და კულტურის სამინისტროს სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა სამმართველო ეხმარება სპორტსმენებს ქვეყნის ფარგლებს შიგნით და ასევე საზღვარგარეთ შეჯიბრებებში მონაწილეობის მიღებაში, სპორტული ინვენტარისა და ფორმების შეძენაში, სპორტსმენების რეგიონალურ და საერთაშორისო შეჯიბრებებში მონაწილეობისათვის და საწვრთნო შეკრებების დროს მგზავრობის დაფინანსებაში. საქართველოში უახლოეს მომავალში დაგეგმილია საერთაშორისო მასშტაბის მნიშვნელოვანი საერთაშორისო ღონისძიებების ჩატარება, ამ ქვეპროგრამის დახმარებით მოხდება აფხაზეთიდან დევნილი სპორტსმენების შეჯიბრებებში მონაწილეობა (მგზავრობა), მათთვის სპორტული ინვენტარის შესყიდვა, სპორტული პრიზების - თასების შესყიდვა, შეჯიბრებებში მონაწილეობისათვის საწვრთნო შენატანის გადახდა. ყველაფერი ეს ხელს შეუწყობს სპორტსმენებს სასწავლო-საწვრთნო პროცესის წარმართვაში, სხვადასხვა სახის რეგიონალურ და საერთაშორისო სპორტულ ასპარეზობებში მონაწილეობის მიღებაში, რაც იქნება მოსამზადებელი ეტაპი, რათა აფხაზეთიდან დევნილი სპორტსმენები მოხვდნენ საქართველოს ნაკრებ გუნდებში და ღირსეულად წარმოაჩინონ ქვეყნის სახელი.

4.2.2. ტურნირები და აფხაზეთის ღია პირველობა სპორტის სხვადასხვა სახეობაში (ქვეპროგრამის კოდი 06 08 02)

ქვეპროგრამა წარმოადგენს აფხაზეთში პოპულარული და ტრადიციული სპორტის სახეობების (ფეხბურთის, კალათბურთის, მძლეოსნობის, თავისუფალი ჭიდაობის, ფარიკაობის, ძიუდოს, ჭადრაკის) ხელშეწყობას.

4.2.3 . ახალგაზრდული ინიციატივების მხარდაჭერა (ქვეპროგრამის კოდი 06 08 03) (ამოღებულია)

4.2.4. ვეტერან სპორტსმენთა და სპორტის მუშაკთა დაჯილდოება (ქვეპროგრამის კოდი 06 08 04)

სპორტში მოქალაქეთა ვარჯიშისა და საქმიანობის უფლების სახელმწიფო უზრუნველყოფის შესაბამისი სოციალურ-ეკონომიკური პირობების შექმნის მიზნით მნიშვნელოვანია სათანადო დახმარებისა და შეღავათების გაწევა სპორტში მოღვაწე პენსიონერების, ობლების, ხელმოკლე ოჯახებისა და შეზღუდული შესაძლებლობის სტატუსის მქონე პირებისათვის.

პროგრამის მიზანია აფხაზეთის ვეტერანი სპორტსმენების, დამსახურებული მწვრთნელებისა და სპორტის მუშაკების სიგელებითა და ფასიანი საჩუქრებით დაჯილდოების ღონისძიების მოწყობა.

4.3 . კულტურულ ფასეულობათა დაცვისა და პოპულარიზაციის პროგრამა (პროგრამული კოდი 06 10)

აფხაზეთის ა/რ განათლებისა და კულტურის სამინისტრო აცნობიერებს აფხაზეთის მრავალსაუკუნოვანი კულტურული და უნიკალური ბუნებრივი მემკვიდრეობის მრავალფეროვნებას, რომელსაც თავისი წვლილი აქვს შეტანილი ზოგადასაკაცობრიო ფასეულობათა შექმნაში. ვინაიდან, კულტურულ მემკვიდრეობას წვლილი შეაქვს ინდივიდუალურ და საერთო იდენტობის ფორმირებაში, ხელს უწყობს სოციალურ და ტერიტორიულ ერთიანობას და აქვს ეკონომიკური ღირებულება. შესაბამისად აუცილებელია შესაძლებლობების ფარგლებში აფხაზეთის ტერიტორიაზე არსებული მრავალფეროვანი კულტურული მემკვიდრეობის სრულფასოვნად შესწავლა, შენარჩუნება და გადაცემა მომავალი თაობებისათვის. როგორც ვიცით, აფხაზეთის მატერიალურ- კულტურული მემკვიდრეობა მუდმივად კარგავს თავის ავთენტურობასა და უნიკალურობას, მასზედ განხორციელებული ვანდალური აქტების შედეგად. საფრთხის წინაშეა

საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის მნიშვნელოვანი ნაწილი, რაც განსაკუთრებით აფხაზეთის მკვიდრ მოსახლეობაზე და დევნილ ახალგაზრდებზე ახდენს უარყოფით გავლენას.

აღნიშნული პროგრამის ძირითადი მიზანია ყურადღება მიაპყროს და რეაგირება მოახდინოს აფხაზეთის კულტურის ფასეულობათა დაცვის და პოპულარიზაციის საკითხებზე. გამოიჩინოს სიფხიზლე და არ დაუშვას საქართველოში-აფხაზეთის კულტურული ფასეულობების მიმართ ნიჰილიზმის დანერგვა. კიდევ უფრო აქტიურად ჩაერთოს ამ ფასეულობათა დაცვისა და მომავალი თაობებისათვის გადაცემის საქმიანობაში. გააცნობიეროს კულტურის განსაკუთრებული როლი სოციალური თანხმობის, ეკონომიკური ზრდის, განათლებისა და კულტურათაშორისი დიალოგის განვითარებისათვის და ამ მიზნების განსახორციელებლად უზრუნველყოს ფართო საზოგადოებისა და პროფესიული წრეების ჩართულობა.

4.3.1 სამეცნიერო კონფერენცია (ქვეპროგრამის კოდი 06 10 01)

ქვეპროგრამის ფარგლებში მომზადდება კონფერენციის დებულება, მონაწილეობის მსურველთა სარეგისტრაციო ანკეტა დასამტკიცებლად წარედგინება აფხაზეთის ა/რ განათლებისა და კულტურის მინისტრს, რის შემდეგაც განთავსდება სამინისტროს ვებგვერდზე. სამეცნიერო კონფერენციაში მონაწილეობას მიიღებენ მეცნიერები/მომხსენებლები, რომლებიც წარმოადგენენ თავიანთ უახლეს შრომებს აფხაზეთის თემატიკასა და აფხაზეთის კულტურული მემკვიდრეობის მიმართულებით, ამ კუთხით, ამჟამად არსებული მდგომარეობის აღწერითა და შეფასებებით. კონფერენციაზე მოწვეული იქნებიან ამ მიმართულებით მომუშავე სამთავრობო, საერთაშორისო და არასამთავრობო ორგანიზაციები, სამეცნიერო დაწესებულებები და სხვა.

4.3.2. აფხაზეთის კულტურულ ფასეულობათა პოპულარიზაცია (ქვეპროგრამის კოდი 06 10 02) (ამოღებულია)

4.3.3. 27 ოქტომბერი - აფხაზური ენის დღე (ქვეპროგრამის კოდი 06 10 03) (ამოღებულია)

4.3.4. აფხაზეთის კულტურულ ფასეულობათა პოპულარიზაცია საზღვარგარეთ (ქვეპროგრამის კოდი 06 10 04) (ამოღებულია)

4.3.5. ალექსანდრე შერვაშიძის ნამუშევრების გამოფენა და კატალოგის გამოცემა (06 10 05) (ამოღებულია)

4.3.6. აფხაზეთის კულტურული მემკვიდრეობის ელექტრონული/ონლაინმუზეუმი (06 10 06) (ამოღებულია)

4.3.7. აფხაზეთის ტაძრების დეტალური რუკა (06 10 07) (ამოღებულია)

4.3.8. „საგანმანათლებლო - საველე ბანაკი აფხაზეთიდან დევნილი მოზარდებისათვის“ (06 10 08)

ქვეპროგრამა ითვალისწინებს აფხაზეთიდან დევნილი მოზარდებისათვის საქართველოს რეგიონებში შემეცნებითი ტურების განხორციელებას, რომელიც ითვალისწინებს ისტორიული ადგილების მონახულება-გაცნობას, რაც ხელს შეუწყობს ისტორიულ-არქიტექტურული სტილის აღქმას, ეთნოგრაფიული და გეოგრაფიული ცოდნის ამაღლებას კულტურულ მემკვიდრეობასთან მიმართებაში.

4.3.9. ფოტოკონკურსი „აფხაზეთის ისტორიულ-არქიტექტურული ძეგლები“ (06 10 09)

ქვეპროგრამის ფარგლებში გამოცხადდება ფოტოკონკურსი, გამოქვეყნდება ფოტოკონკურსის ცირკულარი. კონკურსში მონაწილეობას მიიღებენ ოკუპირებული გალის მუნიციპალიტეტის საშუალო სკოლის მოსწავლეები და ზოგადად დაინტერესებული პირები მიუხედავად მათი ასაკისა და მოქალაქეობისა. ისინი თავიანთი შესაძლებლობებიდან გამომდინარე, კონკურსის ცირკულარის მოთხოვნების შესაბამისად განახორციელებენ აფხაზეთის ა/რ ტერიტორიაზე არსებული კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების ფოტო ფიქსაციას.

ფოტოკონკურსის ფარგლებში, სამინისტროში სპეციალურად შექმნილი კომისია გამოავლენს გამარჯვებულებს (3 გამარჯვებული), რომლებიც დაჯილდოვდებიან ფასიანი საჩუქრებითა (ლექტორები) და სიგელებით.

4.3.10 „აფხაზეთის ისტორიულ-არქიტექტურული ნაგებობების ონლაინ რუკა“ (06 10 10)

ქვეპროგრამის ფარგლებში დაგეგმილია საიტის შექმნა, სადაც GIS პროგრამაში აფხაზეთის რუკაზე განთავსდება არქიტექტურული ნაგებობების აღნიშვნები, ზუსტი კოორდინატების დატანით. საიტზე განთავსდება ასევე ტაძრების ისტორია, არქიტექტურული აღწერა. ფოტოსურათები, საარქივო მასალა და

აღნიშნული ქვეპროგრამის მიზანია შექმნას მოქნილი ინსტრუმენტი, რომლის გამოყენების შესაძლებლობა ექნებათ ამ თემაზე მომუშავე ხელოვნებათმცოდნეებს, ისტორიკოსებს, კულტურულ მემკვიდრეობაზე მომუშავე სპეციალისტებს, სტუდენტებს, საკითხით დაინტერესებულ პირებს და ა.შ. რაც მათ გაუმარტივებთ აფხაზეთის ტერიტორიაზე არსებული კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების შესახებ ცნობების მოძიებას, კვლევების განხორციელებას, საზოგადოებაში ინფორმაციის გავრცელებას.

5. სოფლის მეურნეობა

5.1 ინვაზიური და სხვა სახის დაავადებათა საწინააღმდეგო ღონისძიებების პროგრამა (პროგრამის კოდი 12 02 01)

აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა და გალის რაიონის ოკუპირებულ ტერიტორიაზე მცხოვრები, სოფლის მეურნეობაში დასაქმებული მოსახლეობისათვის დახმარების გაწევა სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოების ჩატარებაში, შესაძლებლობის ფარგლებში მათი უზრუნველყოფა სათანადო მატერიალური საშუალებებით, სოფლის მეურნეობაში დასაქმებლი დევნილი მოსახლეობისათვის დახმარების გაწევა ბიზნესპროექტების შემუშავებაში, საერთაშორისო დონორ ორგანიზაციებთან და ფონდებთან მჭიდრო ურთიერთობების დამყარება, აგროსასურსათო სექტორში მოსალოდნელი პროექტების შესახებ დევნილთა ინფორმირება, გალის რაიონის მოსახლეობისათვის ვეტერინარული მომსახურების გაწევა, მცენარეთა დაცვის საშუალებების კონტროლი და საკარანტინო ზედამხედველობის გატარება, სასოფლო-სამეურნეო კულტურების მავნებელთა წინააღმდეგ ბრძოლის ღონისძიებების ჩატარება.

გალის რაიონის ოკუპირებულ ტერიტორიაზე მცხოვრები მოსახლეობის საქმიანობის ძირითად მიმართულებას წარმოადგენს სოფლის მეურნეობა, მათ შორის მეცხოველეობის და მეფუტკრეობის პროდუქციის წარმოება-რეალიზაცია, რაც პრაქტიკულად წარმოუდგენელია ვეტერინარული მომსახურების გარეშე.

დღევანდელი სიტუაციიდან გამომდინარე, აუცილებელია პროგრამის განხორციელება, რათა გაგრძელდეს ბრძოლა შინაური ცხოველებისა და ფუტკართა იმ დაავადებათა საპროფილაქტიკო-სამკურნალო ღონისძიებების ჩატარებაში როგორცაა: ინვაზიური, გარე პარაზიტების, პიროპლაზმოზის, მასტიტების, ენდომეტრიტების, კუჭ-ნაწლავის სხვადასხვა დაავადებების, ემკარის, ჰემორაგიული სეპტიცემიის, ღორის კლასიკური ჭირის, წითელი ქარის.

გალის რაიონის ოკუპირებულ ტერიტორიაზე მცხოვრები მოსახლეობის უმრავლესობა არის სახლ-კარგადამწვარი და სოციალურად დაუცველი, არ გააჩნიათ ფინანსური შესაძლებლობა, რათა შეიძინონ საჭირო საპროფილაქტიკო-სამკურნალო ვეტერეპარატები. აღნიშნულთან დაკავშირებით პროგრამა არის ერთადერთი საშუალება, საჭირო ვეტერეპარატების შეძენისა და მათი გამოყენებისათვის ოკუპირებულ ტერიტორიაზე მცხოვრები მოსახლეობის საკუთრებაში მყოფი შინაური ცხოველებისა და ფუტკართა ოჯახების სხვადასხვა დაავადებათა საწინააღმდეგო ღონისძიებების ჩასატარებლად.

აზიური ფაროსანას წინააღმდეგ გასატარებელი ღონისძიებები- (პროგრამული კოდი 12 02 03)(ამოღებულია)

6. ინსტიტუციური განვითარება, სამოქალაქო ინტეგრაცია და ქვეყნის ინტერესების მხარდაჭერა(პროგრამების ადმინისტრირება და მართვა)

6.1 აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭო - (პროგრამული კოდი 01 00)

კანონშემოქმედებითი საქმიანობის გააქტიურება. აუცილებელი ბაზის შექმნა, რომელიც ხელს შეუწყობს ავტონომიური რესპუბლიკის ყველა სახელისუფლებო სტრუქტურის გამართულ ფუნქციონირებას, აფხაზეთის მომავლის პოლიტიკური სტატუსისა და კონსტიტუციური საფუძვლების შემუშავებას. მჭიდრო საქმიანი კავშირების დამყარება ქვეყნის საკანონმდებლო და ცენტრალურ აღმასრულებელ სტრუქტურებთან. საკონსტიტუციო ცვლილებების მომზადება აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის კონსტიტუციის საქართველოს კონსტიტუციასთან შესაბამისობაში მოსაყვანად. აფხაზეთში მიმდინარე პროცესების შესახებ მსოფლიოს პროგრესული საზოგადოებისათვის სწორი, ობიექტური ინფორმაციის მიწოდება. ოკუპირებულ ტერიტორიაზე ადამიანის უფლებების დარღვევის ფაქტების აღრიცხვა, ამ უფლებების დაცვისკენ მიმართული ღონისძიებების გატარება ქვეყნის შიგნით და საერთაშორისო არენაზე. აფხაზეთში განხორციელებული ეთნიკური წმენდისა და გენოციდის პოლიტიკური და სამართლებრივი ასპექტების შესახებ საერთაშორისო საზოგადოების ინფორმირება. აფხაზეთში კონფლიქტის დარეგულირების და აფხაზეთიდან დევნილთა პრობლემების გადაწყვეტაში აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლების ჩართულობის

ხარისხის ამაღლება. შერიგებისა და ნდობის აღდგენისაკენ მიმართული ღონისძიებების გატარებაში აქტიური მონაწილეობა. გამომდინარე იქიდან, რომ ოკუპირებულ ტერიტორიებზე გრძელდება ქართველთა ეთნიკური წმენდა, იკრძალება სწავლა ქართულ ენაზე, ნადგურდება ქართული ისტორიული და კულტურული ძეგლები, გასააქტიურებელია მუშაობა საერთაშორისო კომპეტენტურ ორგანიზაციებთან (გაერო, ევროსაბჭო, ევროკავშირი...) რუსეთის მიერ აფხაზეთის ტერიტორიის ანექსიის მამხილებელი მასალების მოძიება, ობიექტური სინამდვილის გასაჯაროება, სისტემური კონტაქტების უზრუნველყოფა და ობიექტური ინფორმაციის მიწოდება მეგობარი და წამყვანი სახელმწიფოების ხელმძღვანელებისათვის, მათ პოლიტიკურ და აკადემიურ წრეებში, სამოქალაქო სექტორში მხარდამჭერთა მოძიება და მათი დახმარებით სეპარატისტული რეჟიმის არადიარების პოლიტიკის გააქტიურება. დეოკუპაციის თემის საერთაშორისო პოლიტიკური პროპაგანდის მიზნობრივი პროგრამების განხორციელება.

6.2 აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის აპარატი -(პროგრამული კოდი 02 01)

საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის უზრუნველსაყოფად, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის საქმიანობის კიდევ უფრო გააქტიურება და დევნილი საზოგადოების ინტელექტუალური და პოლიტიკურ-ეკონომიკური რესურსების მობილიზება;

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ლეგიტიმური სტრუქტურების აქტიური ჩართულობა კონფლიქტის სრულმასშტაბიან პოლიტიკურ დარეგულირებაში;

აფხაზეთში შექმნილ ვითარებასა და მიმდინარე პროცესებთან დაკავშირებით საერთაშორისო საზოგადოებისათვის ობიექტური ინფორმაციის მიწოდება;

საერთაშორისო თანამეგობრობის, პოლიტიკური და სამეცნიერო-აკადემიური წრეებისათვის ობიექტური ინფორმაციის მიწოდების მიზნით, საერთაშორისო კონფერენციებისა და მედიაფორუმების ორგანიზება, სამუშაო პროცესში საერთაშორისო ორგანიზაციების, მეცნიერებისა და ექსპერტების ფართო სპექტრის მონაწილეობის უზრუნველყოფა;

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის მონაწილეობა ოკუპირებულ ტერიტორიებთან მიმართებაში სახელმწიფო სტრატეგიის „ჩართულობა თანამშრომლობის გზით“ იმპლემენტაციის პროცესში;

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის საქმიანობა დევნილთა სოციალური და საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესების მიმართულებით.

6.2.1 აფხაზეთის მთავრობის საქვეუწყებო დაწესებულება – ადმინისტრაციულ-სამეურნეო სამმართველო (პროგრამული კოდი 02 02)

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის ფუნქციონირებისა და სახელისუფლებო საქმიანობის განხორციელების ხელშეწყობა;

აფხაზეთის მთავრობის მიერ დაგეგმილი ღონისძიებების ორგანიზება და უზრუნველყოფა;

აფხაზეთის მთავრობის სტუმრების და ოფიციალური დელეგაციების მიღების ორგანიზება და სხვა მომსახურებების გაწევა.

6.2.2 სსიპ – აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის სავაჭრო-სამრეწველო პალატა (პროგრამული კოდი 02 03)

მეწარმე სუბიექტების კოორდინაცია, სამეწარმეო საქმიანობის განვითარება, ინვესტიციების მოზიდვა, მეწარმეთა ინტერესების დაცვისა და მათი საქმიანობისათვის ხელსაყრელი პირობების შექმნა. საქართველოსა და საზღვარგარეთის ქვეყნების საწარმოებს შორის სავაჭრო, სამრეწველო, სამეცნიერო-ტექნიკური კავშირების დამყარებისა და განვითარებისათვის ხელშეწყობა.

6.3 აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა სამინისტრო (პროგრამული კოდი 03 00) ლიკვიდირებულია.

6.4 აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ეკონომიკის სამინისტრო (პროგრამული კოდი 04 00) ლიკვიდირებულია.

6.5 აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო (

პროგრამული კოდი 05 01)

- დევნილი მოსახლეობის სამედიცინო დაწესებულებების მიერ მიწოდებული სამედიცინო მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესება; სამედიცინო პერსონალის უწყვეტი განათლების რეჟიმში გადამზადების პროგრამებსა და სხვადასხვა სამედიცინო ტრენინგებში ჩართვის ხელშეწყობა;
- ქვეყანაში აღიარებული პრიორიტეტული მიმართულებებით პროგრამების შემუშავება და, შესაბამისად, დევნილი მოსახლეობისათვის პროგრამით განსაზღვრული სამედიცინო მომსახურების ხელმისაწვდომობის გაზრდა;
- სამედიცინო დაწესებულებათა მოქმედ ფედერალურ პროგრამებში ჩართვის ხელშეწყობა და ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესება;
- დევნილი მოსახლეობის სამედიცინო აქტივობის (სამედიცინო ამბულატორიულ-პოლიკლინიკურ) დაწესებულებებში მიმართვები) ამაღლება;
- მოსახლეობაში სამედიცინო (სანიტარიულ-ჰიგიენური) განათლების გავრცელების ხელშეწყობა; ჯანსაღი ცხოვრების წესის პროპაგანდა;
- ინტენსიური თანამშრომლობა საერთაშორისო და არასამთავრობო ორგანიზაციებთან დევნილთა სამედიცინო და სოციალური დახმარების ასპექტში;
- დევნილი მოსახლეობის ინფორმირებულობის გაზრდა მათი უფლებებისა (ჯანმრთელობის დაცვის სფეროში) და მოქმედი სამედიცინო და სოციალური დახმარების შესახებ.

6.6 აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლებისა და კულტურის სამინისტრო (პროგრამული კოდი 06 01)

ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის გატარება ზოგადი განათლების სფეროში და სამშვიდობო განათლების პოლიტიკის განხორციელება აფხაზეთის საჯარო სკოლებში და დევნილ ახალგაზრდებში, ეროვნული სასწავლო გეგმების დანერგვის ორგანიზება, ეროვნული სასწავლო გეგმებისა და შეფასების ცენტრის ხელშეწყობა ეროვნული შეფასებების განხორციელებაში. ოკუპირებული ტერიტორიის პედაგოგებისათვის საგნობრივი ტრენინგების პროგრამების განხორციელება, საგანმანათლებლო რესურსცენტრების ფუნქციონირების ხელშეწყობა;

სამშვიდობო განათლების, პროფესიული ორიენტაციისა და კარიერის დაგეგმვის, პროფესიული განათლების და მთელი ცხოვრების განმავლობაში საბაზო კომპეტენციების დაუფლების პროგრამების განხორციელებაზე ხელშეწყობა;

ინოვაციური პროგრამების განხორციელებისათვის დამატებითი სახსრების მოზიდვის მიზნით, სახელმწიფო, არასამთავრობო, საერთაშორისო ორგანიზაციებთან და საზოგადოებრივ ასოციაციებთან პარტნიორული ურთიერთობების დამყარება;

პროფესიული ხელოვნების დარგების (თეატრი, მუსიკა, სახვითი ხელოვნება, კინო, ქორეოგრაფია) განვითარების სტრატეგიის შემუშავება, პროფესიონალ შემოქმედთა, ინდივიდუალურ შემსრულებელთა და შემოქმედებითი კოლექტივების (საგასტროლო და საკონცერტო, საკონკურსო და საფესტივალო, საგამოფენო და ა.შ.) მოღვაწეობა, ხელშეწყობა და მოღვაწეობის პოპულარიზაციის უზრუნველყოფა;

კულტურულ - გასართობი და შემეცნებითი პროექტების განხორციელება აფხაზეთიდან დევნილი მოსახლეობის სოციალური ჩართულობისა და ინტეგრაციის მიზნით. ოკუპირებულ ტერიტორიაზე არსებული ბავშვთა და მოზარდთა შემოქმედებითი ჯგუფების მხარდაჭერა. დევნილ ახალგაზრდებში პატრიოტული სულისკვეთების ამაღლების მხარდაჭერა, მასობრივი სპორტის ხელშეწყობა და ახალგაზრდებში ჯანსაღი ცხოვრების წესის დანერგვა;

ლიტერატურული და საგამომცემლო საქმიანობის ხელშეწყობისა და ამ მიზნით პროგრამების, წინადადებების, გეგმების შემუშავება, ხალხური ხელოვნების დანერგვის (ქორეოგრაფია, მუსიკა, თეატრი, სახვითი ხელოვნება, ზეპირსიტყვიერება, ხალხური რეწვა, ფოლკლორი) დაცვა-განვითარების ხელშეწყობა და პოპულარიზაცია;

აფხაზეთის ძირძველი მემკვიდრეობის საინფორმაციო ბაზის შექმნა და მისი პოპულარიზაცია, ამ მიზნით

სპეციალური გამოცემების, ვებ-გვერდების, ფილმების მომზადება;

შესაძლებლობების ფარგლებში აფხაზეთში არსებული მატერიალური და არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის გამოვლენის, შენარჩუნებისა და პოპულარიზაციის ღონისძიებათა განხორციელება და მათი ხელშეწყობა.

კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ღონისძიებათა განხორციელების უზრუნველყოფა, მისი შესწავლისა და მოვლა-პატრონობის მეთოდოლოგიის შემუშავება;

სამშვიდობო განათლებისა და კულტურის უზრუნველყოფის მიზნით ქვეყნის ერთიანი პოლიტიკის ორგანიზება-კოორდინაციაზე ზრუნვა;

სამინისტროს მართვის სფეროში ინფორმაციული სისტემების დანერგვის ხელშეწყობი პროგრამებისა და პროექტების შემუშავება და განხორციელება;

ბავშვთა და ახალგაზრდების საქმეთა სფეროში სამთავრობო პოლიტიკის განხორციელების კოორდინაცია;

სამინისტროს საინფორმაციო საჭიროებებიდან გამომდინარე, სტატისტიკური მონაცემების შეგროვება, დამუშავება და ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა, მონაცემთა ბაზის დადგენა.

6.6.1 ზემო აფხაზეთის საგანმანათლებლო რესურსცენტრი (პროგრამული კოდი 06 02)

6.6.2 გალის რაიონის საგანმანათლებლო რესურსცენტრი (პროგრამული კოდი 06 03)

რესურს-ცენტრების მიზანია განათლების სფეროში საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსა და აფხაზეთის განათლებისა და კულტურის სამინისტროს ხელშეწყობა ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელებაში.

კანონმდებლობით მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში რესურსცენტრიანხორციელებს სამოქმედო ტერიტორიაზე არსებულ საჯარო სამართლის იურიდიულ პირში – ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში, სააღმზრდელო და საგანმანათლებლო-სააღმზრდელო დაწესებულებებში, პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებსა და სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებებში მიმდინარე პროცესების კვლევასა და ზედამხედველობას;

კონტროლს უწევს საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ დამტკიცებული ეროვნული სასწავლო გეგმების, სტანდარტების და სპეციალური საგანმანათლებლო პროგრამების შესრულებას მის სამოქმედო ტერიტორიაზე არსებულ საგანმანათლებლო, სააღმზრდელო, პროფესიულ და საგანმანათლებლო-სააღმზრდელო დაწესებულებებში;

წარუდგენს აფხაზეთის განათლებისა და კულტურის სამინისტროს რეკომენდაციებს და წინადადებებს სამოქმედო ტერიტორიაზე არსებული საჯარო სკოლების რეორგანიზაციის, ლიკვიდაციის, აგრეთვე საჯარო სკოლების, სააღმზრდელო და საგანმანათლებლო-სააღმზრდელო დაწესებულებების დაფუძნების შესახებ;

ხელს უწყობს აფხაზეთის განათლებისა და კულტურის სამინისტროს მიერ სახელმწიფო ენების – ქართულისა და აფხაზურის- განვითარებისა და გავრცელების მიზნით დაგეგმილი ღონისძიებების, სპეციალური პროგრამებისა და პროექტების განხორციელებას სამოქმედო ტერიტორიაზე;

ახორციელებს სამოქმედო ტერიტორიაზე არსებულ ზოგადსაგანმანათლებლო, პროფესიულ-საგანმანათლებლო, სააღმზრდელო და საგანმანათლებლო-სააღმზრდელო დაწესებულებების მატერიალურ-ტექნიკური, ადამიანური და ფინანსური რესურსების შესახებ მონაცემთა შეგროვებას და დამუშავებას;

ასრულებს საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ და აფხაზეთის განათლებისა და კულტურის მინისტრის მიერ კანონმდებლობის საფუძველზე დაკისრებულ სხვა ფუნქციებს.

6.7 მინისტრის აპარატი განსაკუთრებულ დავალებათა საკითხებში (პროგრამული კოდი 07 00) ლიკვიდირებულია.

6.8 რეგიონული მართვის საკითხებში მინისტრის აპარატი (პროგრამული კოდი 09 00) ლიკვიდირებულია

6.9 აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის იუსტიციის დეპარტამენტი (პროგრამული კოდი 10 01)

- აფხაზეთის ავტონომიურ რესპუბლიკაში სამართალშემოქმედებითი საქმიანობისთვის სამართლებრივი ხელშეწყობის უზრუნველყოფა;
- სამართალშემოქმედებითი საქმიანობის სრულყოფის მიზნით ორგანიზაციული, მეთოდური და სამართლებრივი ხასიათის ღონისძიებების გატარება. ამავე მიზნით კოორდინირებული მუშაობის წარმართვა აფხაზეთის დაწესებულებებს შორის.
- აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მოქმედი ნორმატიული აქტების გადასინჯვა და შესაბამისი პროექტების (წინადადებების, შენიშვნების) მომზადება და წარდგენა შესაბამის ორგანოებში.
- აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ნორმატიული აქტების პროექტების სამართლებრივი ექსპერტიზა;
- აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ნორმატიული აქტების საქართველოს კანონმდებლობასთან შესაბამისობაში მოყვანა, კანონით დადგენილ შემთხვევებში და წესით აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ნორმატიული აქტების მოქმედების შეჩერების ან გაუქმების მოთხოვნა;
- აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის სხვადასხვა პრიორიტეტული მიმართულებებით რეფორმის გატარების მიზნით რეკომენდაციების, წინადადებებისა და საკანონმდებლო აქტების პროექტების მომზადება;
- აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ნორმატიული აქტების „საქართველოს საკანონმდებლო მაცნეში“ გამოსაქვეყნებლად წარდგენა;
- საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიიდან (აფხაზეთიდან) იძულებით გადაადგილებულ პირთათვის სამართლებრივი კონსულტაციების გაწევა და მათი უფლებებისა და თავისუფლების დაცვის ხელშეწყობა;
- ადამიანის უფლებათა დაცვის სფეროში აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის აღმასრულებელი ხელისუფლების დაწესებულებათა საქმიანობის კოორდინაცია;
- კომპეტენციის ფარგლებში ჩართულობის სტრატეგიის სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული ინიციატივების განხორციელების ფარგლებში მონაწილეობის მიღება;
- ჩართულობის სტრატეგიის სამოქმედო გეგმის ფარგლებში აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ლეგიტიმურად მცხოვრებ – პირადობის ნეიტრალური მოწმობისა და ნეიტრალური სამგზავრო დოკუმენტის მიმღებ პირებზე ფოტოიდენტურობის დადასტურება;
- აფხაზეთის აღმასრულებელი ხელისუფლების დაწესებულებებში სამართლებრივი საქმიანობის ეფექტურობის ამაღლებაში ხელშეწყობა;
- აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ნორმატიული აქტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა. დეპარტამენტის ოფიციალური ვებგვერდის პერიოდული განახლება, დეპარტამენტის სხვადასხვა ასპექტების, მათ შორის, სისტემატიზებული აფხაზეთის კანონებისა და კანონქვემდებარე აქტების განახლებული და კოდიფიცირებული ვერსიების განთავსება. ხელმისაწვდომობისა და პრაქტიკაში ეფექტური გამოყენების მიზნით აფხაზეთის ნორმატიული აქტების (სისტემატიზებული ვერსიების) ბეჭდური სახით გამოცემა.

6.9.1 აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის იუსტიციის დეპარტამენტის საქვეუწყებო დაწესებულება – აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის არქივის სამმართველო (პროგრამული კოდი 10 02)

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის საარქივო საქმის მართვის, საქმისწარმოების სრულყოფისა და საარქივო ფონდის განვითარების მიზნით:

- აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის საარქივო ფონდის შევსება დოკუმენტებით მატერიალური სახით, საარქივო ფონდის დოკუმენტების ბაზის ფორმირება და მისი მუდმივი განახლება;
- აფხაზეთის საარქივო ფონდის დოკუმენტების, განურჩევლად მათი შენახვის ადგილისა (მათ შორის, აფხაზეთის საარქივო ფონდში არსებული კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების), აღრიცხვის, დაცვისა და შენახვის, აგრეთვე საქმისწარმოებაში არსებული წესების დაცვის კონტროლი და ზედამხედველობა;
- აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის საარქივო ფონდის დოკუმენტებით სარგებლობა;

- აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის დაწესებულებათა არქივებისა და საქმისწარმოებაში დოკუმენტების ორგანიზაციის სრულყოფა, კოორდინაცია, ნორმატიული და მეთოდური უზრუნველყოფა;

- აფხაზეთის საარქივო საქმის განვითარების საკითხებზე პერსპექტიულ-მიზნობრივი პროგრამებისა და მიმდინარე გეგმების შემუშავება.

6.10 აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის დევნილთა საქმეების დეპარტამენტი (პროგრამული კოდები 11 00, 08 00, 13 01, 14 01, 15 01)

- აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ოკუპირებული ტერიტორიიდან იძულებით გადაადგილებული სოციალურად დაუცველი მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის შესწავლა, შეფასება და მათთვის შესაძლებლობის ფარგლებში დახმარების გაწევა მიზნად ისახავს დევნილი მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის, მათი ფსიქოლოგიური ფონის გაუმჯობესებას, პროფესიული განათლების დონის განვითარება –ამაღლებას.

კომპაქტური ჩასახლების ობიექტებში განსახლებულ აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის, საყოფაცხოვრებო პირობების შესწავლისა და ერთიანი საინფორმაციო ბაზის შექმნასთან დაკავშირებული სამუშაოების მონიტორინგი;

დევნილთა კომპაქტურ ჩასახლებებში მიმდინარე სარემონტო – სარეაბილიტაციო სამუშაოების ადგილზე შესწავლა, ინფორმაციის დამუშავება-ანალიზი და ზემდგომი ორგანოებისთვის მიწოდება;

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის წარმომადგენლობებში აფხაზეთიდან დევნილ, სოციალურად დაუცველ კატეგორიებზე ერთჯერადი მატერიალური დახმარების გამცემი კომისიების საქმიანობის კოორდინაცია;

აფხაზეთიდან დევნილი და აფხაზეთის ტერიტორიაზე მაცხოვრებელი მოქალაქეების სამხედრო-სავალდებულო და სამხედრო-სარეზერვო სამსახურში აღრიცხვა-გაწვევის ორგანიზაციების მოქცევა კანონმდებლობის ჩარჩოში.

6.11 აფხაზეთის ავტონომიური სოფლის მეურნეობის, გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების დეპარტამენტი (პროგრამული კოდი 12 01)

- გალის რაიონის და საქართველოს სხვადასხვა რეგიონებში განსახლებული, სოფლის მეურნეობაში დასაქმებული დევნილი მოსახლეობისათვის დახმარების გაწევა სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოების ჩატარებაში, მათი უზრუნველყოფა აუცილებელი მატერიალური საშუალებებით, შესაძლებლობის ფარგლებში;

- დევნილი მოსახლეობისათვის დახმარების გაწევა მცირე ბიზნესპროექტების შემუშავებაში და მათი პრაქტიკული განხორციელება სხვადასხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებისა და ფონდების ფინანსური ხელშეწყობით. აგროსასურსათო სექტორში მოსალოდნელი პროექტების შესახებ დევნილთა ინფორმირება, დევნილ მოსახლეობაში არსებული ბიზნესსაქმიანობის მონაცემთა ბაზის შექმნა და მათი სტიმულირება.

- გალის რაიონში და საქართველოს სხვადასხვა რეგიონებში კომპაქტურად ჩასახლებული მოსახლეობისათვის ვეტერინარული მომსახურების გაწევა, მცენარეთა დაცვის საშუალებების კონტროლი და საკარანტინო ზედამხედველობის გატარება, სასოფლო-სამეურნეო კულტურების მავნებელთა წინააღმდეგ ღონისძიებების ჩატარება.

- კომპაქტურად ჩასახლებულ დევნილთა ეკოლოგიური პრობლემების მონიტორინგი, გეოინფორმაციული სისტემის პროგრამისათვის მასალების მოძიება.

6.11.1 სსიპ „გამწვანებისა და გარემოსდაცვითი პროექტების სააგენტო“ (პროგრამული კოდი 12 03)

მერიის მიერ გადმოცემულ მიწის ფართობზე გამოყვანილი სანერგე მასალები შემდგომში გამოყენებული იქნება გამწვანება-გატყვევების მიზნით. იგეგმება ადგილობრივ და რეგიონალურ დონეზე ეკოლოგიური პროექტების აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა კომპაქტურ ჩასახლებებში გარემოსდაცვითი მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით განხორციელება. მათ მიერ 2012-2016 წლებში გამწვანება-გატყვევების პროექტის ფარგლებში განაშენიანებული იქნება 7 ჰა ფართობი, რაც საჭირო და აუცილებელი ღონისძიებაა ეკოლოგიური თვალსაზრისით.

6.12 სამოქალაქო თანხმობისა და კონფლიქტის და რეგულირების საკითხებში მინისტრის აპარატი (პროგრამული კოდი 17 00) ლიკვიდირებულია.

6.13 აფხაზეთის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო(პროგრამული კოდი 18 01)

- საფინანსო-საბიუჯეტო სისტემის სრულყოფა და გამჭვირვალობა;
- საბიუჯეტო დაწესებულებებში საფინანსო-საბიუჯეტო დისციპლინის გამკაცრება;
- აღებული ვალდებულებების სრულყოფილად დაფინანსება;
- საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან მჭიდრო თანამშრომლობა შემოსავლების დამატებითი წყაროების მოძიების მიზნით, რათა ბიუჯეტში გაიზარდოს სოციალური პროგრამების დაფინანსების ხვედრითი წილი;
- ხაზინის მეშვეობით აფხაზეთის ბიუჯეტიდან სახსრების გაცემა, შემოსავლებისა და ხარჯების ოპერატიული კონტროლის დაწესება კანონმდებლობის შესაბამისად;
- დაწესებულებათა საფინანსო სამსახურებისათვის შესაბამისი მეთოდური მითითებებისა და ლიტერატურის მიწოდება, კონსულტაციებისა და ტრენინგების ჩატარება;
- მხარჯავი დაწესებულებების მიერ შესყიდვების განხორციელებისას კონტროლის დაწესება მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად;

სტატისტიკური ანგარიშების მიღება-დამუშავება, სტატისტიკური ბიულეტენებისა და კრებულების გამოშვება, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ეკონომიკური და სოციალური მდგომარეობის შესახებ ყოველკვარტალური და წლიური ანალიტიკური ბარათების მომზადება დარგთა ჭრილში;

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის კუთვნილი ქონებისა (უძრავ-მოძრავი) და წილების – აქციების მართვა, განკარგვა მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად;

საქართველოს ტერიტორიაზე მოქმედ საერთაშორისო და არასამთავრობო ორგანიზაციებთან და ფონდებთან ურთიერთობის გაღრმავება იგპ-თა სოციალურ - ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით;

მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარების ხელშეწყობა.

6.13.1 აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს საქვეუწყებო დაწესებულება - ინფრასტრუქტურისა და დარგობრივ საკითხთა დეპარტამენტი (პროგრამული კოდი 18 02)

აფხაზეთის ეკონომიკის დარგების მდგომარეობის ანალიზი, ურბანული დაგეგმარების, სივრცითი-ტერიტორიული დაგეგმვის, არქიტექტურული და სამშენებლო-საინჟინრო საქმიანობის ზედამხედველობის განხორციელების მეთოდური ხელმძღვანელობა, აფხაზეთიდან დევნილებში მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარების ხელშეწყობა, აფხაზეთის ტერიტორიაზე ეკონომიკის დარგების განვითარების მდგომარეობის შესახებ ინფორმაციის მოპოვება, ანალიზი.

6.13.2 სსიპ „აფხაზეთის გეოლოგიისა და მინერალური რესურსების სააგენტო“ (პროგრამული კოდი 18 03)

- აფხაზეთის სანაპირო ზოლის გეოეკოლოგიური მონიტორინგი;
- აფხაზეთის გეოლოგიური ფონდური მასალის სისტემატიზაცია და ანალიზი;
- მინერალური რესურსების საბადოების ეკონომიკური შეფასება;

გეოინფორმაციული პაკეტების შექმნა და მინერალური რესურსების უკანონო მოპოვების მონიტორინგი თანამედროვე დისტანციური მეთოდებით.

6.13.3 სსიპ „აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის საინფორმაციო უზრუნველყოფის ცენტრი“ – (პროგრამული კოდი 18 04)

სამოქალაქო ინტეგრაცია და ქვეყნის ინტერესების მხარდაჭერა;

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკასთან დაკავშირებული საზოგადოებრივი, ეკონომიკური, სოციალური, საგანმანათლებლო, კულტურული და სპორტული პროცესების შესახებ ტელე-რადიო და ელექტრონული ინფორმაციების მოპოვება, დამუშავება, გავრცელება საქართველოსა და საზღვარგარეთის ქვეყნების მედიის საშუალებით; ქართველთა და აფხაზთა შორის დიალოგის, სახალხო დიპლომატიის, საგანმანათლებლო და სოციალურ-ეკონომიკური პროექტების მხარდაჭერა.

6.14 ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში მინისტრის აპარატი (პროგრამული კოდი 19 01)

გამყოფი ხაზებით დაშორიშორებულ მოსახლეობას შორის ურთიერთობების აღდგენის, დიალოგის დაწყების, სახალხო დიპლომატიის ხელშეწყობისა და სოციალური კომუნიკაციის მიზნით, შესაბამისი პროექტებისა და მექანიზმების შემუშავება, საერთაშორისო ორგანიზაციებთან, უცხოურ სამთავრობო და არასამთავრობო სტრუქტურებთან მოლაპარაკებისა და კონსულტაციების წარმართვა უწყების მიზნების მისაღწევად;

საერთო ინტერესების განსაზღვრისა და საერთო ინტერესებზე დაფუძნებული ერთობლივი თემთაშორისი პროექტებისა და საქმიანობების მხარდაჭერა, ასევე გამყოფ ხაზებს მიღმა მცხოვრებთა შორის კონტაქტებისა და თანამშრომლობის ხელშეწყობა;

ინფორმაციისა და პლურალისტური თვალსაზრისების თავისუფალი გაცვლა-გამოცვლის წახალისებისა და ხელშეწყობის მიზნით, გამყოფი ხაზებით დაშორიშორებულ მოსახლეობის კომუნიკაციისათვის ხელსაყრელი პლატფორმის და მექანიზმების შემუშავება.

საერთაშორისო ორგანიზაციების, მათ შორის, გაერთიანებული ერების, განათლების, მეცნიერებისა და კულტურის ორგანიზაციის (იუნესკო) მხარდაჭერის მოპოვება აფხაზეთის ოკუპირებულ ტერიტორიაზე ისტორიული და კულტურული ძეგლების რეგისტრაციისა და შენარჩუნებისათვის.

უცხოეთში მცხოვრები თანამემამულეებისა და საზღვარგარეთ მოქმედი შესაბამისი დიასპორული ორგანიზაციებისათვის ქართულ-აფხაზური ისტორიის, კულტურისა და ტრადიციების გაცნობა-შესწავლის ხელშეწყობა. გამყოფ ხაზებს შორის პროექტების განმახორციელებელ ორგანიზაციებთან თანამშრომლობა. ნდობის აღდგენისა და შერიგების სფეროში არსებული საერთაშორისო, სამთავრობო, საზოგადოებრივი და აკადემიური გამოცდილების, პროგრამებისა და ინიციატივების, კვლევებისა და მოსაზრებების შეგროვება, გაანალიზება და შეჯერება. აფხაზეთის მთავრობის თავმჯდომარისა და მთავრობის წევრებისათვის წინადადებებისა და შესაბამისი დასკვნების წარდგენა.

თავი VI

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ასიგნებები

მუხლი 14. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ასიგნებები

განისაზღვროს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ასიგნებები საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით, თანდართული რედაქციით:

ლარებში

პროგრამული კოდი	დასახელება	2016 წლის ფაქტი	2017 წლის გეგმა	2018 წლის გეგმა	მ.შ. კრედიტები და გრანტები
	ჯამი:	13859607	14246733	14400000	0
ეკ. კლ.	მომუშავეთა რიცხოვნობა	595	575	573	0
	ხარჯები	13760340	14079274	14292700	0
21	შრომის ანაზღაურება	7832315	7547599	7400850	0
22	საკონელი და მომსახურება	2198490	2536562	2772070	0
25	სუბსიდიები	2549002	2587485	2514000	0
26	გრანტები	123676	0	0	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	833946	795240	1080960	0

28	სხვა ხარჯები	222911	612388	524820	0
	არაფინანსური აქტივები	94267	167459	107300	0
	ვალდებულების კლება	5000	0	0	0
01 00	უმაღლესი საბჭო და მასთან არსებული ორგანიზაციები	1897114	1857175	1933000	0
ვკ. კლ.	მომუშავეთა რიცხოვნობა	76	65	65	0
	ხარჯები	1863209	1772175	1922900	0
21	შრომის ანაზღაურება	1530169	1407190	1407000	0
22	საქონელი და მომსახურება	332082	358985	494740	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	354	0	5160	0
28	სხვა ხარჯები	604	6000	16000	0
	არაფინანსური აქტივები	28905	85000	10100	0
	ვალდებულების კლება	5000	0	0	0
01 01	უმაღლესი საბჭო	1897114	1857175	1933000	0
ვკ. კლ.	მომუშავეთა რიცხოვნობა	76	65	65	0
	ხარჯები	1863209	1772175	1922900	0
21	შრომის ანაზღაურება	1530169	1407190	1407000	0
22	საქონელი და მომსახურება	332082	358985	494740	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	354	0	5160	0
28	სხვა ხარჯები	604	6000	16000	0
	არაფინანსური აქტივები	28905	85000	10100	0
	ვალდებულების კლება	5000	0	0	0
02 00	მთავრობის აპარატი და მასთან არსებული ორგანიზაცია სულ	1622206	1684133	1747000	0
ვკ. კლ.	მომუშავეთა რიცხოვნობა	89	85	84	0
	ხარჯები	1614179	1672283	1715700	0
21	შრომის ანაზღაურება	1234693	1224953	1174570	0
22	საქონელი და მომსახურება	365054	407660	478130	0
25	სუბსიდიები	0	34170	57700	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	10572	0	0	0
28	სხვა ხარჯები	3860	5500	5300	0
	არაფინანსური აქტივები	8027	11850	31300	0
02 01	მთავრობის აპარატი	1006887	1014043	1008000	0

ეკ. კლ.	მომუშავეთა რიცხოვნობა	59	62	61	0
	ხარჯები	1006887	1014043	1008000	0
21	შრომის ანაზღაურება	887549	891443	896810	0
22	საკონელი და მომსახურება	108766	122600	111190	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	10572	0	0	0
	არაფინანსური აქტივები	0	0	0	0
02 02	მთავრობის საქვეუწყებო დაწესებულება –ადმინისტრაციულ-სამეთურნეო სამმართ. აპარატი	615319	630070	679000	0
ეკ. კლ.	მომუშავეთა რიცხოვნობა	30	23	23	0
	ხარჯები	607292	624070	650000	0
21	შრომის ანაზღაურება	347143	333510	277760	0
22	საკონელი და მომსახურება	256288	285060	366940	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	0	0	0	0
28	სხვა ხარჯები	3861	5500	5300	0
	არაფინანსური აქტივები	8027	6000	29000	0
02 03	სსიპ – აფხაზეთისავტონომიური რესპუბლიკის სავაჭრო -სამრეწველო პალატა	0	40020	60000	0
	ხარჯები	0	34170	57700	0
25	სუბსიდიები	0	34170	57700	0
	არაფინანსური აქტივები	0	5850	2300	0
03 00	ფინანსთა სამინისტრო	0	0	0	0
ეკ. კლ.	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	0	0	0
	ხარჯები	0	0	0	0
21	შრომის ანაზღაურება	0	0	0	0
22	საკონელი და მომსახურება	0	0	0	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	0	0	0	0
	არაფინანსური აქტივები	0	0	0	0
04 00	ეკონომიკის სამინისტრო და მასთან არსებული ორგანიზაციები	0	0	0	0
ეკ. კლ.	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	0	0	0
	ხარჯები	0	0	0	0
21	შრომის ანაზღაურება	0	0	0	0

22	საქონელი და მომსახურება	0	0	0	0
25	სუბსიდიები	0	0	0	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	0	0	0	0
	არაფინანსური აქტივები	0	0	0	0
04 01	ეკონომიკის სამინისტრო	0	0	0	0
ეკ. კლ.	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	0	0	0
	ხარჯები	0	0	0	0
21	შრომის ანაზღაურება	0	0	0	0
22	საქონელი და მომსახურება	0	0	0	0
25	სუბსიდიები	0	0	0	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	0	0	0	0
	არაფინანსური აქტივები	0	0	0	0
05 00	ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო სულ	828491	895210	1019000	0
ეკ. კლ.	მომუშავეთა რიცხოვნობა	30	30	30	0
	ხარჯები	823752	895210	1019000	0
21	შრომის ანაზღაურება	380708	390710	391100	0
22	საქონელი და მომსახურება	166176	153500	246900	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	252891	285000	335000	0
28	სხვა ხარჯები	23977	66000	46000	
	არაფინანსური აქტივები	4739	0	0	0
05 01	ჯანმრთ. და სოც. დაცვის სამინისტროს ცენტრალური აპარატი	562305	545210	639000	0
ეკ. კლ.	მომუშავეთა რიცხოვნობა	30	30	30	0
	ხარჯები	557566	545210	639000	0
21	შრომის ანაზღაურება	380708	390710	391100	0
22	საქონელი და მომსახურება	166176	153500	246900	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	8828	0	0	0
28	სხვა ხარჯები	1854	1000	1000	
	არაფინანსური აქტივები	4739	0	0	0
05 02	აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, აგრეთვე აფხაზეთის ტერიტორიაზე მცხოვრებთა მედიკამენტებით დახმარების პროგრამა	0	0	0	0

	ხარჯები	0	0	0	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	0	0	0	0
05 03	აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მათი ოჯახის წევრთა (მეუღლე) ამბულატორიული დახმარების პროგრამა	126572	213950	250000	0
	ხარჯები	126572	213950	250000	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	126572	213950	250000	0
05 04	აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მათი ოჯახის წევრთა (მეუღლე) ჰოსპიტალური დახმარების პროგრამა	24941	26050	40000	0
	ხარჯები	24941	26050	40000	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	24941	26050	40000	0
05 05	აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა გასვლითი პროფილაქტიკური სამედიცინო გასინჯვების პროგრამა	74721	60000	60000	0
	ხარჯები	74721	60000	60000	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	52598	45000	45000	0
28	სხვა ხარჯები	22123	15000	15000	0
05 06	აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა სოციალური მხარდაჭერის პროგრამა	0	50000	30000	0
	ხარჯები	0	50000	30000	0
28	სხვა ხარჯები	0	50000	30000	0
05 07	დევენილთა სამედიცინო პერსონალის სწავლება /გადამზადების პროგრამა	0	0	0	0
	ხარჯები	0	0	0	0
22	საქონელი და მომსახურება	0	0	0	0
05 08	უსინათლოების სოციალური რეაბილიტაცია პროფესიული სწავლების გზით	0	0	0	0
	ხარჯები	0	0	0	0
22	საქონელი და მომსახურება	0	0	0	0
05 09	აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა სარეაბილიტაციო მკურნალობის პროგრამა	26971	0	0	0
	ხარჯები	26971	0	0	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	26971	0	0	0

05 10	რეპროდუქციული ჯანმრთელობის გაუმჯობესების მიზნობრივი პროგრამა	12981	0	0	0
	ხარჯები	12981	0	0	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	12981	0	0	0
06 00	განათლებისა და კულტურის სამინისტრო სულ	3210020	3206011	3316000	0
ეკ. კლ.	მომუშავეთა რიცხოვნობა	63	63	63	0
	ხარჯები	3202455	3194111	3306000	0
21	შრომის ანაზღაურება	737075	714655	713560	0
22	საქონელი და მომსახურება	346440	299936	286130	0
25	სუბსიდიები	1716637	1786030	1726000	0
26	გრანტები	123676	0	0	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	128826	148505	280800	0
28	სხვა ხარჯები	149801	244985	299510	0
	არაფინანსური აქტივები	7565	11900	10000	0
	ვალდებულების კლება	0	0	0	0
06 01	განათლებისა და კულტურის სამინისტროს ცენტრალური აპარატი	905115	844386	821000	0
ეკ. კლ.	მომუშავეთა რიცხოვნობა	50	50	50	0
	ხარჯები	900187	836386	811000	0
21	შრომის ანაზღაურება	619165	602040	601100	0
22	საქონელი და მომსახურება	269468	232941	209050	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	3306	605	0	0
28	სხვა ხარჯები	8248	800	850	0
	არაფინანსური აქტივები	4928	8000	10000	0
06 02	ზემო აფხაზეთის რესურსცენტრი	44780	45285	45000	0
ეკ. კლ.	მომუშავეთა რიცხოვნობა	5	5	5	0
	ხარჯები	44780	44585	45000	0
21	შრომის ანაზღაურება	44040	42885	42730	0
22	საქონელი და მომსახურება	740	1700	2270	0
	არაფინანსური აქტივები	0	700	0	0
06 03	გალის რაიონის რესურსცენტრი	126029	119305	119000	0
ეკ. კლ.	მომუშავეთა რიცხოვნობა	8	8	8	0

	ხარჯები	125979	118305	119000	0
21	შრომის ანაზღაურება	73870	69730	69730	0
22	საქონელი და მომსახურება	50501	48455	49150	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	1500	0	0	0
28	სხვა ხარჯები	108	120	120	0
	არაფინანსური აქტივები	50	1000	0	0
06 04	განათლების ხელშეწყობის პროგრამა	101364	158247	164750	0
	ხარჯები	101364	158247	164750	0
22	საქონელი და მომსახურება	2100	0	0	0
28	სხვა ხარჯები	99264	158247	164750	0
06 04 01	„სასკოლო ინფრასტრუქტურისა და სასწავლო გარემოს გაუმჯობესება“	8839	40500	35000	0
	ხარჯები	8839	40500	35000	0
22	საქონელი და მომსახურება	0	0	0	0
28	სხვა ხარჯები	8839	40500	35000	0
06 04 02	„წარმატებული ახალგაზრდების მხარდაჭერა“	72875	90000	90000	0
	ხარჯები	72875	90000	90000	0
28	სხვა ხარჯები	72875	90000	90000	0
06 04 03	„კარიერის დაგეგმვა, პროფესიული ორიენტაცია და სახელობო სწავლება სკოლებში“	0	1747	2000	0
	ხარჯები	0	1747	2000	0
28	სხვა ხარჯები	0	1747	2000	0
06 04 04	„აფხაზური ენის პედაგოგთა გადამზადება“	3500	2200	0	0
	ხარჯები	3500	2200	0	0
28	სხვა ხარჯები	3500	2200	0	0
06 04 05	„სამოქალაქო ცნობიერებისა და კულტურის განათლების ხელშეწყობა“	0	0	0	0
	ხარჯები	0	0	0	0
22	საქონელი და მომსახურება	0	0	0	0
25	სუბსიდიები	0	0	0	0
06 04 06	„შემეცნებით- საგანმანათლებლო პროგრამები შშმ მოზარდებისათვის“	2100	8200	0	0

	ხარჯები	2100	8200	0	0
22	საქონელი და მომსახურება	2100	0	0	0
28	სხვა ხარჯები	0	8200	0	0
06 04 07	„საზაფხულო ბანაკი“	13600	11900	15000	0
	ხარჯები	13600	11900	15000	0
22	საქონელი და მომსახურება	0	0	0	0
28	სხვა ხარჯები	13600	11900	15000	0
06 04 08	„მწიგნობართა კლუბი“	0	0	0	0
	ხარჯები	0	0	0	0
22	საქონელი და მომსახურება	0	0	0	0
28	სხვა ხარჯები	0	0	0	0
06 04 09	„წლის მოსწავლე“	0	0	0	0
	ხარჯები	0	0	0	0
22	საქონელი და მომსახურება	0	0	0	0
06 04 10	კონფერენციები/შეხვედრები	0	0	0	0
	ხარჯები	0	0	0	0
22	საქონელი და მომსახურება	0	0	0	0
06 04 11	„დიმიტრი (არზაყან) ემუხვარისა და ჟიული შარტავას სახელობის სტიპენდიები“	450	3100	5550	0
	ხარჯები	450	3100	5550	0
28	სხვა ხარჯები	450	3100	5550	0
06 04 12	აკადემიკოს ილია ვეკუას სახელობის სტიპენდია	0	600	1500	0
	ხარჯები	0	600	1500	0
28	სხვა ხარჯები	0	600	1500	0
06 04 13	აფხაზეთის განათლებისა და კულტურის სამინისტროს თანამშრომელთა პერსონალური და პროფესიული უნარების განვითარების ტრენინგები	0	0	8000	0
	ხარჯები	0	0	8000	0
28	სხვა ხარჯები	0	0	8000	0
06 04 14	შეხვედრები: 1. ღვაწლმოსილ პედაგოგებთან 2. მედალოსან კურსდამთავრებულებთან 3. წარმატებულ სტუდენტ - ახალგაზრდობასთან	0	0	700	0

	ხარჯები	0	0	700	0
28	სხვა ხარჯები	0	0	700	0
06 04 15	თანაბარი შესაძლებლობები თანაბარი მზრუნველობა	0	0	4000	0
	ხარჯები	0	0	4000	0
28	სხვა ხარჯები	0	0	4000	0
06 04 16	საინფორმაციო ბანკი საზღვარგარეთ მცხოვრებ აფხაზეთიდან ლტოლვილ წარმატებულ ახალგაზრდებზე	0	0	3000	0
	ხარჯები	0	0	3000	0
28	სხვა ხარჯები	0	0	3000	0
06 05	აფხაზეთის მეცნიერთა მხარდაჭერის პროგრამა	16975	16823	25000	0
	ხარჯები	16975	16823	25000	0
28	სხვა ხარჯები	16975	16823	25000	0
06 06	სამშვიდობო და სამოქალაქო განათლების მხარდაჭერის პროგრამა	2960	2960	2960	0
	ხარჯები	2960	2960	2960	0
22	საქონელი და მომსახურება	0	0	2960	0
28	სხვა ხარჯები	2960	2960	0	0
06 06 01	„მოზარდებში (მოსწავლეთა) ინტელექტუალური და შემოქმედებითი განვითარების მხარდაჭერა“	0	0	0	0
	ხარჯები	0	0	0	0
22	საქონელი და მომსახურება	0	0	0	0
28	სხვა ხარჯები	0	0	0	0
06 06 02	„მობილური ბიბლიოთეკა“	0	0	0	0
	ხარჯები	0	0	0	0
22	საქონელი და მომსახურება	0	0	0	0
06 06 03	„ლიტერატურულ-შემოქმედებითი კონკურსი“	0	0	0	0
	ხარჯები	0	0	0	0
22	საქონელი და მომსახურება	0	0	0	0
06 06 04	„აფხაზეთის განათლებისა და კულტურის საკითხები: გამოკვლევებიდა საჭიროებები“	0	0	0	0
	ხარჯები	0	0	0	0

22	საქონელი და მომსახურება	0	0	0	0
06 06 05	„აფხაზეთის მოზარდთა ლიდერობის სკოლა“	0	0	0	0
	ხარჯები	0	0	0	0
22	საქონელი და მომსახურება	0	0	0	0
06 06 06	აფხაზეთიდან დევნილი მოზარდები მედიაპროექტში „ეტალონი“	2960	2960	2960	0
	ხარჯები	2960	2960	2960	0
22	საქონელი და მომსახურება	0	0	2960	0
28	სხვა ხარჯები	2960	2960	0	0
06 06 07	„წინაპართა ნაკვალევზე“	0	0	0	0
	ხარჯები	0	0	0	0
22	საქონელი და მომსახურება	0	0	0	0
06 06 08	„საქმიანი არდადეგები“	0	0	0	0
	ხარჯები	0	0	0	0
22	საქონელი და მომსახურება	0	0	0	0
06 06 09	„სამოქალაქო აქტიურობის ამაღლება მოზარდებში“	0	0	0	0
	ხარჯები	0	0	0	0
22	საქონელი და მომსახურება	0	0	0	0
06 07	კულტურული ღონისძიებების მხარდაჭერის პროგრამა	27005	49640	62640	0
	ხარჯები	27005	49640	62640	0
22	საქონელი და მომსახურება	7853	0	0	0
26	გრანტები	10692	0	0	0
28	სხვა ხარჯები	8460	49640	62640	0
06 07 01	„ბეჭდვითი გამოცემა“	5460	0	0	0
	ხარჯები	5460	0	0	0
28	სხვა ხარჯები	5460	0	0	0
06 07 02	„საიუბილეო საღამოები“	0	0	0	0
	ხარჯები	0	0	0	0
22	საქონელი და მომსახურება	0	0	0	0
06 07 03	„სახალწლო ზემი დევნილი ბავშვებისათვის“	3000	7500	7500	0
	ხარჯები	3000	7500	7500	0

22	საქონელი და მომსახურება	0	0	0	0
28	სხვა ხარჯები	3000	7500	7500	0
06 07 04	„ხელოვნების ნიჭით დაჯილდოებული დევნილი ახალგაზრდების მხარდაჭერა“	0	0	0	0
	ხარჯები	0	0	0	0
22	საქონელი და მომსახურება	0	0	0	0
28	სხვა ხარჯები	0	0	0	0
06 07 05	სადამოები	1493	1000	5000	0
	ხარჯები	1493	1000	5000	0
22	საქონელი და მომსახურება	1493	0	0	0
28	სხვა ხარჯები	0	1000	5000	0
06 07 06	ქართულ-ავღანური კულტურის პოპულარიზაცია საზღვარგარეთ	10692	0	0	0
	ხარჯები	10692	0	0	0
25	სუბსიდიები	0	0	0	0
28	სხვა ხარჯები	10692	0	0	0
06 07 07	„გ. შარვაშიძის სახელობის პრემია“	0	13000	0	0
	ხარჯები	0	13000	0	0
22	საქონელი და მომსახურება	0	0	0	0
28	სხვა ხარჯები	0	13000	0	0
06 07 08	„აფხაზეთის მხატვართა ნამუშევრების გამოფენა და პერსონალური კატალოგების გამოცემა“ (გამოფენები)	0	0	0	0
	ხარჯები	0	0	0	0
22	საქონელი და მომსახურება	0	0	0	0
06 07 09	აფხაზეთის დღე	6360	0	20000	0
	ხარჯები	6360	0	20000	0
28	სხვა ხარჯები	6360	0	20000	0
06 07 10	ქართულ-აფხაური კულტურის პოპულარიზაცია	0	28140	30140	0
	ხარჯები	0	28140	30140	0
28	სხვა ხარჯები	0	28140	30140	0
06 08	სპორტული ღონისძიებების ხელშეწყობის პროგრამა	21778	23000	55120	0

	ხარჯები	21778	23000	55120	0
22	საქონელი და მომსახურება	15778	13880	22700	0
28	სხვა ხარჯები	6000	9120	32420	0
06 08 01	„სპორტულ ინიციატივათა მხარდაჭერა“	6000	7400	30590	0
	ხარჯები	6000	7400	30590	0
28	სხვა ხარჯები	6000	7400	30590	0
06 08 02	„ტურნირები და ღია პირველობა სპორტის სხვადასხვა სახეობაში“	13848	13880	22700	0
	ხარჯები	13848	13880	22700	0
22	საქონელი და მომსახურება	13848	13880	22700	0
06 08 03	ახალგაზრდული ინიციატივების მხარდაჭერა	0	0	0	0
	ხარჯები	0	0	0	0
22	საქონელი და მომსახურება	0	0	0	0
06 08 04	ვეტერან სპორტსმენთა და სპორტის მუშაკთა დაჯილდოვება	1930	1720	1830	0
	ხარჯები	1930	1720	1830	0
22	საქონელი და მომსახურება	1930	0	0	0
28	სხვა ხარჯები	0	1720	1830	0
06 09	გალის რაიონის სკოლამდელი აღზრდისა და სახელ. ადმინისტრაციულ - ტექნიკური პერსონალის ფინანსური დახმარება	124020	147900	280800	0
	ხარჯები	124020	147900	280800	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	124020	147900	280800	0
06 10	კულტურული ფასეულობათა დაცვისა და პოპულარიზაციის პროგრამა	7786	10235	13730	0
	ხარჯები	7786	10235	13730	0
22	საქონელი და მომსახურება	0	0	0	0
28	სხვა ხარჯები	7786	10235	13730	0
06 10 01	სამეცნიერო კონფერენცია	0	0	3500	0
	ხარჯები	0	0	3500	0
28	სხვა ხარჯები	0	0	3500	0
06 10 02	აფხაზეთის კულტურულ ფასეულობათა პოპულარიზაცია	0	0	0	0
	ხარჯები	0	0	0	0

28	სხვა ხარჯები	0	0	0	0
06 10 03	27 ოქტომბერი - აფხაზური ენის დღე	0	0	0	0
	ხარჯები	0	0	0	0
22	საქონელი და მომსახურება	0	0	0	0
06 10 04	აფხაზეთის კულტურულ ფასეულობათა პოპულარიზაცია საზღვარგარეთ	0	0	3000	0
	ხარჯები	0	0	3000	0
28	სხვა ხარჯები	0	0	3000	0
06 10 05	ალექსანდრე შერვაშიძის ნამუშევრების გამოფენა და კატალოგის გამოცემა	0	0	0	0
	ხარჯები	0	0	0	0
28	სხვა ხარჯები	0	0	0	0
06 10 06	აფხაზეთის კულტურული მემკვიდრეობის ელექტრონული ონლაინ /მუზეუმი	4000	3000	0	0
	ხარჯები	4000	3000	0	0
28	სხვა ხარჯები	4000	3000	0	0
06 10 07	აფხაზეთის ტაძრების დეტალური რუკა	1000	2235	0	0
	ხარჯები	1000	2235	0	0
28	სხვა ხარჯები	1000	2235	0	0
06 10 08	„საგანმანათლებლო - საველე ბანაკი აფხაზეთიდან დევნილი მოზარდებისათვის“	2786	0	3530	0
	ხარჯები	2786	0	3530	0
28	სხვა ხარჯები	2786	0	3530	0
06 10 09	ფოტოკონკურსი „ აფხაზეთის ისტორიულ-არქიტექტურული ძეგლები“	0	2500	2700	0
	ხარჯები	0	2500	2700	0
28	სხვა ხარჯები	0	2500	2700	0
06 10 10	“აფხაზეთის ისტორიულ-არქიტექტურული ნაგებობების ონლაინ რუკა“	0	2500	1000	0
	ხარჯები	0	2500	1000	0
28	სხვა ხარჯები	0	2500	1000	0
06 11	სსიპ – აფხაზეთის სპორტული მომზადების ცენტრი	158401	163460	164000	0

	ხარჯები	158401	163460	164000	0
25	სუბსიდიები	158401	163460	164000	0
06 12	სსიპ – ქ. სოხუმის კ. გამსახურდიას სახ. სახელმწიფო დრამ. თეატრი	319953	328750	307000	0
	ხარჯები	319553	328750	307000	0
25	სუბსიდიები	319553	328750	307000	0
	არაფინანსური აქტივები	400	0	0	0
06 13	სსიპ – ქ. სოხუმის მოზარდმაყურებელთა პროფესიული სახელმწიფო თეატრი „თეთრი ტალღა“	226961	203850	201000	0
	ხარჯები	226961	203850	201000	0
25	სუბსიდიები	226961	203850	201000	0
06 14	სსიპ – აფხაზეთის სიმღერისა და ცეკვის სახ. ანსამბლი „აფხაზეთი“	357155	376950	339000	0
	ხარჯები	357105	376950	339000	0
25	სუბსიდიები	357105	376950	339000	0
	არაფინანსური აქტივები	50	0	0	0
06 15	სსიპ – სულიერებისა და კულტურის ცენტრი	167075	179570	175000	0
	ხარჯები	167075	179570	175000	0
25	სუბსიდიები	167075	179570	175000	0
	არაფინანსური აქტივები	0	0	0	0
06 16	ა(ა)იპ – აფხაზეთის ლიტერატურისა და ხელოვანთა შემოქმედებითი გაერთიანება	133500	121610	0	0
	ხარჯები	133500	121610	0	0
25	სუბსიდიები	133500	121610	0	0
06 17	სსიპ სკოლისგარეშე სახელოვნებო საგანმანათლებლო დაწესებულება – ქ. სოხუმის დ. არაყიშვილის სახელობის სამუსიკო სასწავლებელი	80000	0	0	0
	ხარჯები	80000	0	0	0
26	გრანტები	80000	0	0	0
06 18	სსიპ – სკოლისგარეშე სახელოვნებო საგანმანათლებლო დაწესებულება – ქ. სოხუმის ალ. შერვაშიძე-ჩაჩხას სახელობის სამხატვრო სასწავლებელი	32984	0	0	0
	ხარჯები	32984	0	0	0

26	გრანტები	32984	0	0	0
06 19	სსიპ – კინოცენტრ „ქართული ფილმი-აფხაზეთი“	0	21960	0	0
	ხარჯები	0	21960	0	0
25	სუბსიდიები	0	21960	0	0
06 20	სსიპ – „გურამ ყურაშვილის სახელობის აფხაზეთის სახელმწიფო საგუნდო კაპელა“	239962	216750	214000	0
	ხარჯები	238894	216750	214000	0
25	სუბსიდიები	238894	216750	214000	0
	არაფინანსური	1068	0	0	0
06 21	სსიპ – აფხაზეთის მოზარდ - ახალგაზრდობის შემოქმედებითი ცენტრი	30850	29400	0	0
	ხარჯები	30850	29400	0	0
25	სუბსიდიები	30850	29400	0	0
06 22	სსიპ – აფხაზეთის საგამომცემლო ცენტრი	85366	138430	0	0
	ხარჯები	84298	136230	0	0
25	სუბსიდიები	84298	136230	0	0
	არაფინანსური აქტივები	1068	2200	0	0
06 25	ა(ა)იპ – სიმონ ჯანაშიას სახელობის აფხაზეთის საზოგადოებრივი კოლეჯი	0	7500	0	0
	ხარჯები	0	7500	0	0
25	სუბსიდიები	0	7500	0	0
06 26	სსიპ – აფხაზეთის კულტურისა და ხელოვნების ცენტრი	0	0	326000	0
	ხარჯები	0	0	326000	0
25	სუბსიდიები	0	0	326000	0
07 00	მინისტრის აპარატი განსაკუთრებულ დავალებათა საკითხებში	0	0	0	0
ეკ. კლ.	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	0	0	0
	ხარჯები	0	0	0	0
21	შრომის ანაზღაურება	0	0	0	0
22	საქონელი და მომსახურება	0	0	0	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	0	0	0	0

	არაფინანსური აქტივები	0	0	0	0
08 00	ზემო აფხაზეთში - აფხაზეთის ა/რ მთავრობის წარმომადგენლობა	194460	192325	192000	0
კვ. კლ.	მომუშავეთა რიცხოვნობა	11	11	10	0
	ხარჯები	194085	192325	192000	0
21	შრომის ანაზღაურება	162066	146570	133520	0
22	საქონელი და მომსახურება	32019	45755	58480	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	0	0	0	0
	არაფინანსური აქტივები	375	0	0	0
09 00	მინისტრის აპარატი რეგიონული მართვის საკითხებში	0	0	0	0
კვ. კლ.	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	0	0	0
	ხარჯები	0	0	0	0
21	შრომის ანაზღაურება	0	0	0	0
22	საქონელი და მომსახურება	0	0	0	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	0	0	0	0
10 00	იუსტიციის დეპარტამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაცია სულ	500851	477893	471000	0
კვ. კლ.	მომუშავეთა რიცხოვნობა	31	31	31	0
	ხარჯები	492957	471159	464000	0
21	შრომის ანაზღაურება	370029	364510	361550	0
22	საქონელი და მომსახურება	113671	105856	101650	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	8464	0	0	0
28	სხვა ხარჯები	793	793	800	0
	არაფინანსური აქტივები	7894	6734	7000	0
10 01	იუსტიციის დეპარტამენტი	404683	370618	371000	0
კვ. კლ.	მომუშავეთა რიცხოვნობა	23	23	23	0
	ხარჯები	398183	370618	366000	0
21	შრომის ანაზღაურება	278803	276075	276730	0
22	საქონელი და მომსახურება	110123	93750	88470	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	8464	0	0	0
28	სხვა ხარჯები	793	793	800	0
	არაფინანსური აქტივები	6500	0	5000	0
	იუსტიციის დეპარტამენტის				

10 02	საქვეუწყებო დაწესებულება – აფხაზეთის ა/რ საარქივო სამმართველო	96168	107275	100000	0
ეკ. კლ.	მომუშავეთა რიცხოვნობა	8	8	8	0
	ხარჯები	94774	100541	98000	0
21	შრომის ანაზღაურება	91226	88435	84820	0
22	საქონელი და მომსახურება	3548	12106	13180	0
	არაფინანსური აქტივები	1394	6734	2000	0
11 00	დევნილთა საქმეების დეპარტამენტი	878637	675020	665000	0
ეკ. კლ.	მომუშავეთა რიცხოვნობა	46	46	46	0
	ხარჯები	876763	667120	659900	0
21	შრომის ანაზღაურება	547253	499750	500660	0
22	საქონელი და მომსახურება	138012	161270	153740	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	183696	0	0	0
28	სხვა ხარჯები	7802	6100	5500	0
	არაფინანსური აქტივები	1874	7900	5100	0
12 00	სოფლის მეურნეობის, გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების დეპარტამენტი სულ	876917	1043711	873000	0
ეკ. კლ.	მომუშავეთა რიცხოვნობა	25	28	28	0
	ხარჯები	871522	1033611	858200	0
21	შრომის ანაზღაურება	335181	323356	342710	0
22	საქონელი და მომსახურება	55739	294755	132990	0
25	სუბსიდიები	470275	392640	362000	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	0	2360	0	0
28	სხვა ხარჯები	10327	20500	20500	0
	არაფინანსური აქტივები	5395	10100	14800	0
12 01	სოფლის მეურნეობის, გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების დეპარტამენტი	395109	446748	481000	0
ეკ. კლ.	მომუშავეთა რიცხოვნობა	25	28	28	0
	ხარჯები	391247	441948	476200	0
21	შრომის ანაზღაურება	335181	323356	342710	0
22	საქონელი და მომსახურება	55739	115732	132990	0
28	სხვა ხარჯები	327	500	500	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	0	2360	0	0

	არაფინანსური აქტივები	3862	4800	4800	0
12 02	მცენარეთა დაცვითი და ინვაზიურ დაავადებათა საწინააღმდეგო ღონისძიებების პროგრამები	0	179023	20000	0
	ხარჯები	0	179023	20000	0
25	სუბსიდიები	0	0	0	0
22	საქონელი და მომსახურება	0	179023	0	0
28	სხვა ხარჯები	0	0	20000	0
12 02 01	ინვაზიური და სხვა სახის დაავადებათა საწინააღმდეგო ღონისძიებების პროგრამა	0	0	20000	0
	ხარჯები	0	0	20000	0
28	სხვა ხარჯები	0	0	20000	0
12 02 03	აზიური ფაროსანას წინააღმდეგ გასატარებელი ღონისძიებები	0	179023	0	0
	ხარჯები	0	179023	0	0
22	საქონელი და მომსახურება	0	179023	0	0
12 03	სსიპ "გამწვანებისა და გარემოსდაცვითი პროექტების სააგენტო"	471808	397940	372000	0
ვკ. კლ.	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0			0
	ხარჯები	470275	392640	362000	0
25	სუბსიდიები	470275	392640	362000	0
	არაფინანსური აქტივები	1533	5300	10000	0
12 04	ინვაზიური და სხვა სახის დაავადებათა საწინააღმდეგო ღონისძიებების პროგრამა	10000	20000	0	0
	ხარჯები	10000	20000	0	0
28	სხვა ხარჯები	10000	20000	0	0
13 00	აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის წარმომადგენლობა სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონში	693048	725570	742000	0
ვკ. კლ.	მომუშავეთა რიცხოვნობა	49	47	47	0
	ხარჯები	690173	723070	739500	0
21	შრომის ანაზღაურება	515396	491480	455040	0
22	საქონელი და მომსახურება	95624	107390	145660	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	72200	109500	129000	0

28	სხვა ხარჯები	6953	14700	9800	0
	არაფინანსური აქტივები	2875	2500	2500	0
13 01	აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის წარმომადგენლობა სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონში	618148	606270	603200	0
კვ. კლ.	მომუშავეთა რიცხოვნობა	49	47	47	0
	ხარჯები	615273	603770	600700	0
21	შრომის ანაზღაურება	515396	491480	455040	0
22	საქონელი და მომსახურება	95624	107390	145660	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	2200	0	0	0
28	სხვა ხარჯები	2053	4900	0	0
	არაფინანსური აქტივები	2875	2500	2500	0
13 02	დევნილთა სოციალური დაცვა	70000	109500	129000	0
	ხარჯები	70000	109500	129000	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	70000	109500	129000	0
13 03	დევნილთა საცხოვრებლებში მცირე ფასიანი ფასიანი სარემონტო სამუშაოების უზრუნველყოფა	4900	9800	9800	0
	ხარჯები	4900	9800	9800	0
28	სხვა ხარჯები	4900	9800	9800	0
14 00	მთავრობის წარმომადგენლობა იმერეთის, გურიის, რაჭა-ლეჩხუმისა და ქვემო სვანეთის რეგიონებსა და აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში	408484	438920	460000	0
კვ. კლ.	მომუშავეთა რიცხოვნობა	27	27	27	0
	ხარჯები	408109	436920	457000	0
21	შრომის ანაზღაურება	271120	272190	272280	0
22	საქონელი და მომსახურება	66361	67805	67920	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	65711	86625	107000	0
28	სხვა ხარჯები	4917	10300	9800	0
	არაფინანსური აქტივები	375	2000	3000	0
14 01	მთავრობის წარმომადგენლობა იმერეთის, გურიის, რაჭა-ლეჩხუმისა და ქვემო სვანეთის რეგიონებსა და აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში	344367	342495	343200	0
კვ. კლ.	მომუშავეთა რიცხოვნობა	27	27	27	0
	ხარჯები	343992	340495	340200	0

21	შრომის ანაზღაურება	271120	272190	272280	0
22	საქონელი და მომსახურება	66361	67805	67920	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	6311	0	0	0
28	სხვა ხარჯები	200	500	0	0
	არაფინანსური აქტივები	375	2000	3000	0
14 02	დევილთა სოციალური დაცვა	59400	86625	107000	0
	ხარჯები	59400	86625	107000	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	59400	86625	107000	0
14 03	დევილთა საცხოვრებლებში მცირე ფასიანი ფასიანი სარემონტო სამუშაოების უზრუნველყოფა	4717	9800	9800	0
	ხარჯები	4717	9800	9800	0
28	სხვა ხარჯები	4717	9800	9800	0
15 00	მთავრობის წარმომადგენლობა ად. საქართველოში	768187	812460	869000	0
ეკ. კლ.	მომუშავეთა რიცხოვნობა	53	50	50	0
	ხარჯები	763481	807960	863500	0
21	შრომის ანაზღაურება	546212	540290	506140	0
22	საქონელი და მომსახურება	104970	95220	128060	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	101728	158250	219000	0
28	სხვა ხარჯები	10571	14200	10300	0
	არაფინანსური აქტივები	4706	4500	5500	0
	ვალდებულების კლება	0	0	0	0
15 01	მთავრობის წარმომადგენლობა ად. საქართველოში	664288	644410	640200	0
ეკ. კლ.	მომუშავეთა რიცხოვნობა	53	50	50	0
	ხარჯები	659582	639910	634700	0
21	შრომის ანაზღაურება	546212	540290	506140	0
22	საქონელი და მომსახურება	104970	95220	128060	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	2728	0	0	0
28	სხვა ხარჯები	5672	4400	500	0
	არაფინანსური აქტივები	4706	4500	5500	0
	ვალდებულების კლება	0	0	0	0
15 02	დევილთა სოციალური დაცვა	99000	158250	219000	0

	ხარჯები	99000	158250	219000	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	99000	158250	219000	0
15 03	დევენილთა საცხოვრებლებში მცირე ფასიანი ფასიანი სარემონტო სამუშაოების უზრუნველყოფა	4899	9800	9800	0
	ხარჯები	4899	9800	9800	0
28	სხვა ხარჯები	4899	9800	9800	0
16 00	საერთო-რესპუბლიკური მნიშვნელობის გადასახდელები(ფონდები)	0	220000	100000	0
	ხარჯები	0	220000	100000	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	0	0	0	0
28	სხვა ხარჯები	0	220000	100000	0
16 01	სარეზერვო ფონდი	0	220000	100000	0
	ხარჯები	0	220000	100000	0
28	სხვა ხარჯები	0	220000	100000	0
16 02	კომპენსაციები და დავალიანებები (მ.შ. სასამართლო გადაწყვეტილება) და მიმდინარე რეორგანიზაციის ხარჯები	0	0	0	0
	ხარჯები	0	0	0	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	0	0	0	0
	ვალდებულების კლება	0	0	0	0
18 00	აფხაზეთის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო და მასთან არსებული ორგანიზაციები	1591152	1636780	1610000	0
ეკ. კლ.	მომუშავეთა რიცხოვნობა	80	77	77	0
	ხარჯები	1574050	1615305	1593000	0
21	შრომის ანაზღაურება	972440	947810	918330	0
22	საქონელი და მომსახურება	229054	286890	300410	0
25	სუბსიდიები	362091	374645	368300	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	9505	5000	5000	0
28	სხვა ხარჯები	960	960	960	0
	არაფინანსური აქტივები	17102	21475	17000	0
18 01	აფხაზეთის ა/რ ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო	978566	1003455	993000	0
ეკ. კლ.	მომუშავეთა რიცხოვნობა	64	64	64	0
	ხარჯები	973078	997855	988000	0

	ხარჯები	973078	997855	988000	0
21	შრომის ანაზღაურება	799750	781475	781390	0
22	საქონელი და მომსახურება	162863	210420	200650	0
27	სოციალური უზრუნველყოფა	9505	5000	5000	0
28	სხვა ხარჯები	960	960	960	0
	არაფინანსური აქტივები	5488	5600	5000	0
18 02	ავხაზეთის ა/რ ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს საქვეუწყებო დაწესებულება - ინფრასტრუქტურისა და დარგობრივ საკითხთა დეპარტამენტი	243956	244205	240000	0
ეკ. კლ.	მომუშავეთა რიცხოვნობა	16	13	13	0
	ხარჯები	238881	242805	236700	0
21	შრომის ანაზღაურება	172690	166335	136940	0
22	საქონელი და მომსახურება	66191	76470	99760	0
	არაფინანსური აქტივები	5075	1400	3300	0
18 03	სსიპ გეოლოგიისა და მინერალური რესურსების სააგენტო	141500	139120	127000	0
	ხარჯები	140481	137020	126300	0
25	სუბსიდიები	140481	137020	126300	0
	არაფინანსური აქტივები	1019	2100	700	0
18 04	სსიპ ავხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის საინფორმაციო უზრუნველყოფის ცენტრი	227130	250000	250000	0
	ხარჯები	221610	237625	242000	0
25	სუბსიდიები	221610	237625	242000	0
	არაფინანსური აქტივები	5520	12375	8000	0
19 00	ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში მინისტრის აპარატი სულ	390040	381525	403000	0
ეკ. კლ.	მომუშავეთა რიცხოვნობა	15	15	15	0
	ხარჯები	385605	378025	402000	0
21	შრომის ანაზღაურება	229972	224135	224390	0
22	საქონელი და მომსახურება	153287	151540	177260	0
28	სხვა ხარჯები	2346	2350	350	0
	არაფინანსური აქტივები	4435	3500	1000	0
19 01	ნდობის აღდგენისა და შერიგების საკითხებში მინისტრის აპარატი სულ	383983	369025	366000	0

ეკ. კლ.	მომუშავეთა რიცხოვნობა	15	15	15	0
	ხარჯები	379548	365525	365000	0
21	შრომის ანაზღაურება	229972	224135	224390	0
22	საქონელი და მომსახურება	147230	139040	140260	0
28	სხვა ხარჯები	2346	2350	350	0
	არაფინანსური აქტივები	4435	3500	1000	0
19 02	სამშვიდობო ინიციატივები, სამოქალაქო ინტეგრაცია, ნდობის აღდგენის მხარდაჭერა და დიალოგისაკენ მიმართული შესაძლებლობების გაძლიერება	6057	12500	22000	0
	ხარჯები	6057	12500	22000	0
22	საქონელი და მომსახურება	6057	12500	22000	0
19 02 01	სამშვიდობო რესურსები ქართულ-აფხაზური ურთიერთობები და საქართველოს ევროპული მომავალი	2075	2950	2000	0
	ხარჯები	2075	2950	2000	0
22	საქონელი და მომსახურება	2075	2950	2000	0
19 02 02	ქართველი და აფხაზი ახალგაზრდების ჩართულობა ნდობის აღდგენისა და შერიგებისათვის (საერთაშორისო პროგრამა)	848	850	6150	0
	ხარჯები	848	850	6150	0
22	საქონელი და მომსახურება	848	850	6150	0
19 02 03	მშვიდობის ლაბარატორია	1198	1200	3700	0
	ხარჯები	1198	1200	3700	0
22	საქონელი და მომსახურება	1198	1200	3700	0
19 02 04	აფხაზეთის თემატიკაზე მომუშავე პროფესორების, დოქტორანტების და მაგისტრანტების ჩართულობა ნდობის აღდგენისა და შერიგების პროცესებში	1936	3000	6150	0
	ხარჯები	1936	3000	6150	0
22	საქონელი და მომსახურება	1936	3000	6150	0
19 02 05	კვლევა - აფხაზეთიდან დევნილი საზოგადოების პოსტრავმული ადაპტაცია და მათი ჩართულობა საქართველოს სამოქალაქო საზოგადოების მშენებლობის პროცესში	0	4500	2000	0
	ხარჯები	0	4500	2000	0
22	საქონელი და მომსახურება	0	4500	2000	0

19 02 06	დიასპორების ჩართულობა ნდობის აღდგენისა და შერიგების პროცესებში	0	0	2000	0
	ხარჯები	0	0	2000	0
22	საქონელი და მომსახურება	0	0	2000	0
19 03	შევისწავლოთ აფხაზური ენა	0	0	15000	0
	ხარჯები	0	0	15000	0
22	საქონელი და მომსახურება	0	0	15000	0

თავი VII მარეგულირებელი ნორმები

მუხლი 15. სარეზერვო ფონდი

1. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის 2018 წლის რესპუბლიკურ ბიუჯეტში გათვალისწინებულია მთავრობის სარეზერვო ფონდი 100000 (ასი ათასი) ლარის ოდენობით, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკურ ბიუჯეტში გათვალისწინებული გადასახდელეების დასაფინანსებლად.
2. სარეზერვო ფონდიდან თანხებს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის გადაწყვეტილების საფუძველზე, რომელიც მოიცავს ინფორმაციას თანხების ოდენობისა და მიზნობრიობის შესახებ, გამოყოფს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო.

მუხლი 16. თანამდებობრივი სარგოები, ფულადი ჯილდო, დანამატები და დახმარებები

1. უფლება მიეცეთ აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრებსა და დეპარტამენტის ხელმძღვანელებს მათდამი დაქვემდებარებული სამინისტროების, აპარატების, საქვეუწყებო დაწესებულებების, ტერიტორიული ორგანოებისა და აგრეთვე წარმომადგენლობების სამტატო ნუსხები და თანამდებობრივი სარგოები განსაზღვრონ აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობასთან შეთანხმებით, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის აპარატის სამტატო ნუსხასა და თანამდებობრივ სარგოებს განსაზღვრავს მთავრობის თავმჯდომარე. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს სამტატო ნუსხასა და თანამდებობრივ სარგოებს განსაზღვრავს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე, ხოლო უმაღლეს საბჭოსთან არსებული ორგანიზაციები – უმაღლეს საბჭოსთან შეთანხმებით.
2. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობასთან შეთანხმებას საჭიროებს აგრეთვე ცვლილებები დამტკიცებულ სამტატო ნუსხებსა და თანამდებობრივ სარგოებში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც განხორციელებული ცვლილებების შედეგად უცვლელი რჩება სამტატო რიცხოვნობა, თანამდებობათა დასახელებები და თანამდებობრივი სარგოები.
3. 2018 წლის განმავლობაში აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის დაფინანსებაზე მყოფი დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების მუშაკებზე ფულადი ჯილდოს, კანონმდებლობით დადგენილი დანამატებისა და დახმარებების გაცემა განხორციელდეს დამტკიცებული ასიგნებების ფარგლებში.
4. ამასთანავე მხარჯავი დაწესებულებები უფლებამოსილი არიან გაზარდონ მათთვის წლიური ბიუჯეტით განსაზღვრული შრომის ანაზღაურების მუხლით დამტკიცებული ასიგნებები არაუმეტეს ამავე მუხლით დამტკიცებული ასიგნების 1/12-ისა, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თანხმობით.
5. დასაგეგმი საბიუჯეტო წლის დაწყებამდე აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ბიუჯეტის დაუმტკიცებლობის შემთხვევაში ბიუჯეტის დამტკიცებამდე აღმასრულებელი ხელისუფლება უფლებამოსილია მხარჯავ დაწესებულებებზე ყოველთვიურად გასცეს თანხები არაუმეტეს გასული წლის ასიგნებების 1/12-ის ოდენობისა;

დაუშვებელია ბიუჯეტიდან შრომის ანაზღაურების გაცემა შესაბამისი საშემოსავლო გადასახადის გადახდის გარეშე.

მუხლი 17. წლის განმავლობაში მიღებული ფულადი გრანტები და მიზნობრივი დაფინანსება

სამინისტროებისა და უწყებების მიერ მიღებული ფულადი გრანტებისა და მიზნობრივი დაფინანსების

აღრიცხვა და ხარჯვა განხორციელდეს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიერ დამტკიცებული წესით.

მუხლი 18. წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დაფარვისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულების ფინანსური უზრუნველყოფა

აღნიშნული ფონდიდან ხორციელდება წინა წლების სახელფასო და სხვა კრედიტორული დავალიანებების, კომპენსაციების და სასამართლო გადაწყვეტილებათა საფუძველზე წარმოქმნილი ვალდებულებებისა და მიმდინარე რეორგანიზაციის დაფინანსება, რომლის განკარგვა განხორციელდება ფინანსთა და ეკონომიკის მინისტრის ბრძანების საფუძველზე დავალიანების დასაფარავად.

წინა წლების დავალიანებების დაფარვისათვის ამ კანონით დამტკიცებული ასიგნებებიდან თანხების გამოყოფის მიზნით სამინისტროებმა და უწყებებმა 2018 წლის განმავლობაში უზრუნველყონ მათ ბალანსზე რიცხული წინა წლების კრედიტორული დავალიანების დაზუსტებული ინფორმაციის წარდგენა აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროში.

ფაქტობრივი დავალიანებების დასაფარავად აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროსთან შეთანხმებით შესაძლებელია გამოყენებულ იქნეს 2018 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტის დაფინანსებაზე მყოფი ორგანიზაციებისა და დაწესებულებებისათვის ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის შესაბამისი მუხლით დამტკიცებული ასიგნებები იმ პირობით, რომ არ იქნება დაშვებული ახალი დავალიანებების წარმოშობა, რაზედაც მთელი პასუხისმგებლობა ეკისრებათ შესაბამის საბიუჯეტო ორგანიზაციას, დაწესებულებას.

**თავი VIII
დასკვნითი დებულებანი**

მუხლი 19. კანონის ამოქმედება

1. კანონი ძალაშია გამოქვეყნებისთანავე.
2. ამ კანონის ამოქმედებისთანავე ძალადაკარგულად გამოცხადდეს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის კანონი „აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის 2017 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესახებ“. (საქართველოს საკანონმდებლო მაცნე, www.matsne.gov.ge, 190020020.30.060.016037, 30 /12/2016).

აფხაზეთის ავტონომიური
რესპუბლიკის მთავრობის
თავმჯდომარის მოვალეობის
შემსრულებელი

ვახტანგ ყოლბაია

12 იანვარი 2018 წ.

ქ. თბილისი

N247-ს

